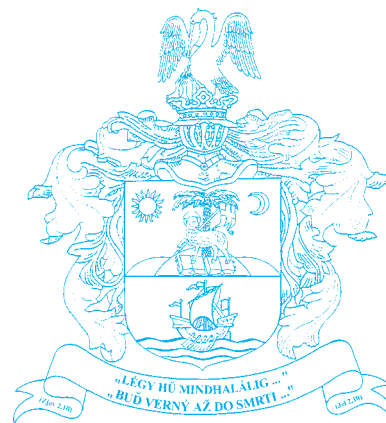

KÁLVINISTA SZEMLE

A SZLOVÁKIAI REFORMÁTUS KERESZTYÉN EGYHÁZ
HIVATALOS LAPJA

XC. évfolyam

7–8. szám

2019. július–augusztus

Ára 70 cent

A FORDÍTÓ EMLÉKEZETÉRE

Különleges élmény volt, amikor július harmadik vasárnapján gyülekezetünkben elérkeztünk a 119. zsoltár utolsó, 85-től 88-ig terjedő verseinek énekléséig. Istentiszteletéről istentiszteletre heteken át négy vagy nyolc versszakonként haladtunk tovább az „arany ABC”-ben, egy-egy következő betűre érkezve jutottunk el a Z-ig: „Zengő kiáltásom jusson hozzád,/ És igazságot adjad értenem,/... Mert minden törvényed és ígéreted / Merő hűség és tiszta igazság,/ Nem találtatik abban semmi hívság.” Az Úr ígéjének és törvényének dicsőségéről énekel a zsoltáros a Szentírás leghosszabb zsoltárában. A héber ABC huszonkét betűje egyenként 8-8 bibliai versben – összesen 176 vers – íródott meg. Kálvin tanácsa szerint két bibliai versből formáltak egy énekverset, ezért ennek a zsoltárnak énekeskönyvünkben logikusan 88 versszaka van. Végiglapozni ijesztően hosszú, ám így betűnként énekelve A-tól Z-ig üde, nem körbe-körbe ismétlődő, csodálatos ének.

Ki is volt ez a zseniális fordító, aki ilyen virtuóz módon bánt a szavakkal? Joggal vélhetnénk, hogy erre csupán egy neves költő képes. Ha ma megkérdezhetnénk őt, valószínű ez lenne az utolsó, amit önmagáról mondana. Talán azt mondaná: nyelvész, nyomdai korrektor, tanító, lelkész vagy utazó. Vagy ahogy a zsoltároskönyv ajánlását mindvégig aláírta: Albertus Molnar Szenciensis / Sacrae Theologiae Studiosus – Szenci Molnár Albert / a szent isteni tudományok tanulója.

Érdemes elidőzni tanulságos életútja fölött néhány pillanatra már csak azért is, mert augusztus 30-án van éppen 445 éve, hogy 1574-ben a mátyusföldi Szenc városkában megszületett. Az interneten néhány kattintással számtalan adatot tudhatunk meg mozgalmas életéről. Mégis először a könyvespolcra vettem le két könyvet. Elsőnek Bottyán Jánostól a Hitünk hőseiben olvastam el a róla szóló részt. (Visszaemlékszem, hogy már édesanyám is olvasott föl belőle nekünk, gyerekeknek! Sőt, lehet, hogy az olva-

sók közt van, aki emlékszik, hogy a 90-es évek egyik Firesz gyermektáborában eljátszottuk az egész életútját a missziós történet keretében.) A másik, egy becses ajándék Berkesi tanár úrtól, a Psalterium Ungaricum – Szenczi Molnár Albert zsoltárfordításai a genfi zsoltárok dallamaira.

Családjáról annyit tudunk meg, hogy négy generációval korábban a dédapja jött a Székelyföldről Mátyusföldre. Apja már jómódú fafaragó molnármester volt, ám halála után a család hamar elszegényedett. Albert tíz évesen szülővárosában kezdett tanulni. Két év alatt végzett is az elemivel, majd Győrben tanult (fél év), és innen került Göncre. Ez a gönci tartózkodás (másfél év) egy életre meghatározta az ifjú pályáját. A neves, pataki iskola részeként (partikulája) működött ekkor ez az iskola kiváló

Szenczi Molnár Albert

iskolamesterekkel. Ám sokkal fontosabb volt, hogy éppen ekkor foglalatosságot ott az „istenes vénember”, Károli Gáspár a Biblia fordításával. Megbízásából az ekkor tizennégy éves ifjú sokszor futott át Göncről a kéziratokkal a vizsolyi nyomdába, onnan meg hozta a korrektúrára szánt lenyomatokat. Egész életére megfertőződik ezzel az új gutenbergi világgal. Ezután tanult a híres Debreceni Református Kollégiumban, nevelősködött Kassán, majd nagy, nyugat-európai egyetemeket látogatott meg – Wittenberg, Drezda, Heidelberg, Strasbourg, Genf –, pár év alatt bejárta a reformáció legnevezetesebb iskoláit. Legfontosabb mégis az, amit nemzete, népe javára munkálkodott: latin-magyar és magyar-latin szótárt szerkesztett, kidolgozta latinul a magyar nyelv tanát, magyarra fordította a Heidelbergi Kátét és Kálvin Intitúcióját.

Neve mégis leginkább a genfi zsoltárok magyar fordításával kapcsolódik össze. Káprázatos formagazdagságban a százötven zsoltárt százharminc különböző dallamra ültette át. Láthatóan ügyelt a prozódia, a szöveg, a dallam és főleg a ritmus illeszkedésére. Az irodalomtudomány az egyik legelső, legjelentősebb műfordítóként tartja számon.

Számunkra a zsolotárokból sugárzó bibliás hit, imádságos lelkület a legfontosabb, amely istentiszteleteink elmaradhatatlan alkotóelemeivé teszi őket. A 25. zsolotár szavaival emelkedik a lélek a magasba egy-egy konfirmáció vagy esküvő alkalmával. A 90. zsolotár szinte himnuszként fejezi ki az Istenbe vetett bizalmat, vagy vigasztalást keresve tör föl a szívből a gyász óráiban. Azóta

több mint száz kiadást megélt ez a zsolotároskönyv, s bízunk, hogy még számos kiadást megérve szolgál a hívek lelki épülésére, Isten nagy nevének dicsőségére, s nem utolsósorban a zsolotárfordító Szenczi Molnár Albert emlékezetére.

Édes Árpád

510 ÉVE SZÜLETETT JEAN CAULVIN, A MI KÁLVIN JÁNOSUNK

Kálvin János (eredeti nevén Jean Caulvin vagy Cauvin) 1509. július 10-én a franciaországi Noyonban született. 1523-tól Párizsban és Orléans-ban jogot tanult, majd 1532-től Párizsban bölcsészeti és irodalmi tanulmányoknak élt. Rokona, Robert Olivetan hatására a reformáció mellé állt. Barátja, Nicolas Copp, a párizsi egyetem rektorának székfoglaló beszéde miatt mindkettőjüknek menekülnie kellett Párizsból. Ezután egyik barátjánál, Du Tillet angoulême-i kanonoknál élt, ahol nagy könyvtárat talált, és egyházi tanulmányokkal kezdett foglalkozni. Farel Vilmos genfi reformátor kérésére 1536-ban Genfben maradt segítőtársnak; először vallástanárói, később lelkészi minőségben. Két évvel később száműzték a szigorú erkölcsöket bevezető reformátort a városból, és ekkor Strasbourgban telepedett le, ahol a menekült hugenottákat pásztorolta. A tanács 1540-ben visszahívta Genfbe, ahová a következő évben vissza is tért, és megszervezte a lelki-

pásztori, tanítói, presbiteri, diakóniai szolgálatot, és megírta az egyházi rendszabályzatot. 1540-ben nősült meg, kilenc évvel később megözvegyült. Ötvenöt éves korában halt meg 1564. május 27-én Genfben.

Kálvin életrajzi adatai manapság a technika vívmányának köszönhetően könnyen elérhetőek. Neve hallatán néhány szó mindenkinek eszébe jut, még annak is, aki nem foglalkozott behatóbban személyével és munkásságával. Ilyen szavak a Genf, Farel, Institutio, eleve elrendelés, Szervét Mihály. Ha csak ennyit, s ezen szavakhoz kapcsolódva néhány dolgot ismerünk, már tudunk valamit Kálvin Jánosról. De ez még nagyon kevés. Társítsunk a fenti szavakhoz még néhányat a teljesség igénye nélkül, s talán egy kicsit még közelebb jutunk hozzá, és megértjük, fél évezred múltával miért kell vele foglalkoznunk.

Egyetlen szóban megfogalmazva az előbbi miéltre a válasz: mert időszerű. Bibliamagyarázatai ma is segítséget nyújtanak az igehirdető és Bibliát tanulmányozó lelkészeknek; egyháztana, a négy tisztség – lelkész, presbiter, tanító, diakónus – alapján szolgálunk egyházunkban; szociáletikájának alapja a mai napig alkalmazható; a Soli Deo Gloria nélkül öntelt, sikerhajász, a világ szerinti teljesítményközpontú emberek lennének.

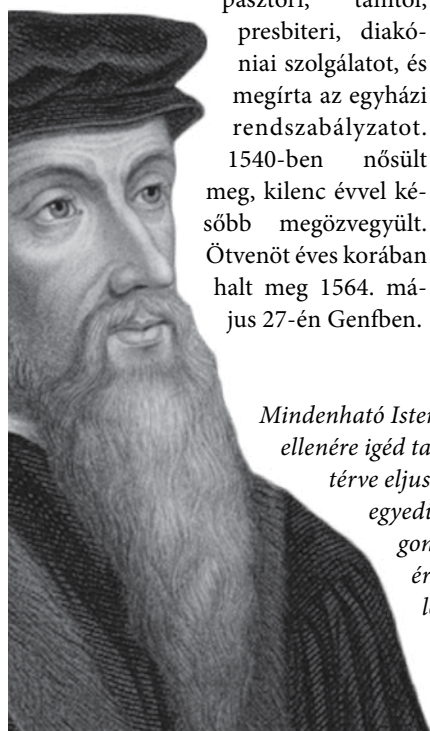
Tanulhatunk tőle rendszerességet, alaposítást, csendet, maximalizmust, kitartást. Csodálhatjuk munkabírást, Isten iránti hűségét, helytállását, a jeltelen sírig vezető alázatosságát, a tanítványai és szolgatársai iránti szeretetét, bölcsességét, az isteni ige erejének az egyház határain kívül is ható megélését, tudását, egyedülállóan gazdag levelezését, Szentírás-szeretetét.

Kálvinnál ma is időszerű választ kapunk az élet minden területére. Mi érdekli a ma átlagemberét? Pénz, politika, állam és egyház kapcsolata, társadalmi-gazdasági különbségek, családi kapcsolatok, szabadság nagyban és a mindennapok dolgában, szabadság a használati és élvezeti cikkeiben, angyal- és szellemvilág, túlvilági élet, munka és munkanélküliség, szegények... Mindenre ott a válasz Kálvin műveiben; manak szóló, nekünk szóló válaszok.

Ami azonban leginkább példa előttünk, és amit meg lehet és kell tőle tanulnunk, hogy sosem az ő személye volt a fontos. Minden, amit tett, amit tanított, amit megfogalmazott, azért volt, hogy mindezzel Istenre és az Ő igéjére mutasson.

A kálvinizmus életmóddá vált, s bár sok átalakuláson ment keresztül a gyakorlatban, az alap megmaradt. Mert ez az alap erős és jó volt, erre lehetett a mohácsi vész után is, és erre lehet ma is építeni. Gondoljunk csak a törvénytudó Gamáliel tanácsára: „Mert ha emberektől való ez a szándék vagy ez a mozgalom, akkor megsemmisül; ha pedig Istentől való, akkor úgysem tudjátok megsemmisíteni őket...” (ApCsel 5,38-39). Ezért erős ez az alap, mert Istentől van, s Kálvin János egész életével, munkásságával erre tanított. Előszörban ebben legyünk követői, igazi, Istenhez tartó és tartozó kálvinisták.

Ambrus Erika

Mindenható Isten! Messze vagyunk Tőled zarándokutunkon. Ezért azt szeretnéd, hogy mi mindennek ellenére igéd tanítását követve, a helyes utat válasszuk, s azon maradjunk, hogy aztán végül erről le nem térve eljussunk Tehozzád. Kérünk arra, hogy hit által láttasd meg velünk, ami rejtve még, hogy egyedül Rajtad csüngve, s egyedül a Te előrelátásodra hagyatkozva szilárdan higgyük, hogy gondoskods az életünkről és üdvösségünkről, aminek következtében mi valóban biztonságban érezzük magunkat. Mert még ha a legádázabb vihar is tör ránk, mi akkor is teljes nyugalomban maradunk, míg végül az örök és lelki nyugalomhoz eljutunk, amit a mennyekben már elkészítettél számunkra a mi Urunk, Krisztus által. Ámen.

Kálvin János

Áprily Lajos: Kálvin, 1535.

Aetatis suae 26.

*Ott ül a tornyos, vén Basileában,
fiatalon, a zord idők fokán.
Helvét magasság ég a messzeségben
s a kor viharsugára homlokán.*

*Páris felől piros máglyák lobognak,
jajgatva sír egy messi, tompa kar.
Ádám esendő, átkozott fajában
lázad a bűn és zúg a zűrzavar.*

*Vergődve látja lázmeleg szemével,
igazság annyi hőse hogy zuhan.
S kitör a jajszó nyugtalan szívéből:
Meddig a próba, meddig még, Uram?*

*A vörös Münster várja már Erasmust,
az ősz, ki hullva is világtudás.
De Pál apostol óriás alakja
fölébe nő, mint égő látomás.*

*S feleletül mögötte felmagaslik
a véres testű embernek-fia:
fény hull sebéből és a fény zenéje:
Egyedül Istené a glória.*

*S két szót kiált a bibliás magasság,
hogy megkondul belé a végtelen:
Eleve-elrendeltetés az egyik,
s megváltó arcú társa: kegyelem.*

*S megered tolla lázas éjszakákon,
és növekedve ír és írva nő.
Amit leír, a századokba csendül,
sors lesz belőle, szellem és erő.*

*Acélos új rend, győzelmes tanítás,
világformáló s mégis ősi szó.
S teremtvé hull a szomjazó szívekbe:
Igaz Tudomány. Institutio.*

SZENTHÁROMSÁG VASÁRNAPJA

Az ógyházban az ünnepet a következő bibliai szakaszokhoz kapcsolták: Mt 28,18–20 és Róm 11,33–36. A Szentháromság ünneplése az ógyházban a tévtanok és terjesztőik elleni viták miatt vált szükségsszerűvé. Abban az időben ugyanis az eretnekek tagadták Jézus isteni voltát, és csak teremtménynek tartották. Évszázadokkal később IV. Gergely pápa (827–844) úgy vélte, a szentek és apostolok mellett a Szentháromságról is illik megemlékezni. A 11. századból vannak feljegyzések, miszerint a clunyi apátságban ünnepelték a Szentháromság vasárnapját mint pünkösd nyolcadát. A 12. században viszont ezt az ünnepet III. Sándor pápa elutasította, és csak a 14. században, XII. János pápa rendelkezését követően vált elfogadottá az egyházban. A keleti egyházak nem vették át ezt az ünnepi alkalmat, azzal érvelve, hogy a rendelet már az 1054-es egyházszakadás után lépett érvénybe. A református egyházak meghagyták ezt a jeles napot, mivel témája a keresztyénség alaptanításaival egyezik, ahogy azt Szénási Sándor írja könyvében: „Isten mint Atya, Fiú és Szentlélek jelentette ki magát. E vasárnap témája tehát a három főünnep summája: Az Atya elküldte a Fiút e világra (karácsony); a Fiú elvégezte a váltságot (húsvét); a Szentlélek kitöltetett (pünkösd).” A 20. század első felében Sebestyén Jenő sajnálattal állapította meg, hogy a református tudatba nem igazán épült bele ez az ünnep. Ravasz László szerint ennek oka abban keresendő, hogy nincs olyan történelmi esemény, melybe ez az ünnep gyökeret ereszthetett volna.

A Szentháromság vasárnapja utáni időszak hossza változó. Attól függően, hogy mikorra esik húsvét, 23 vagy 27 vasárnap van még hátra az évben. Ebben az eseménytelennek tartott időszakban is vannak jelentős ünnepek. Közülük most az új kenyérért adott hálaadást említjük meg, melyet aratás után, augusztus vége felé szoktak megtartani. Már az Ószövetség népe és az ókori pogány népek is hálát adtak a termésért. Zsoltárfordítónk, Szenczi Molnár Albert szinte magyar tájat varázsol elénk a 65. zsoltár 9. versében:

„A szép sík mezők ékeskednek Sok baromcsordákkal;
Villognak a szép szántóföldek Sűrű gabonákkal.
A hegyoldalak, mezőföldek Szép búzánövessé
Örvendeznek és énekelnek Nagy gyönyörűséggel.”

Fritz Beke Éva

Louise Lyschoj

MŰEMLÉK TEMPLOMAINK |

VENDÉGEK NÉPESÍTETTÉK BE A TELEPÜLÉST

A bódvavendégi református templom és gyülekezet története

A Bódvavendégi Református Egyházközség az Abaúj-tornai Református Egyházmegyéhez tartozik. A nevét megörökítő, első írásos emlék 1263-ból származik, miszerint a történeti Torna vármegye harmadik legkorábbi települése, és villa Wendegy néven ismert. Lakosai a király által telepített, eredetileg nem ott élő „vendégek” voltak, míg a szomszédos te-

lepüléseken „őshonos” lakosság élt. Az évszázadok folyamán többször váltakozott a helység neve – Vendeghy, Vendegy, Vendigi, Bódva-Vendégi, Újbódva-Bódvavendégi –, végül, 1990-től a mai napig a Bódvavendégi alak használatos. A reformáció elterjedését a 16. században a vidék földesura, Bebek György támogatta. Ennek köszönhetően épült fel 1560

körül a református imaház, a parókia és az iskola. 1690-ben Szentgyörgyi Mária ajándékozott egy úrasztali terítőt a gyülekezetnek, melynek szövege: „Néked áldozom hálaadásnak áldozatával, és az Úr nevét hívom segítségül. Az Úr iránt való fogadásaimat megadom az Ő egész népe előtt” (Zsolt 116,17–18). Az ellen-reformáció idején, 1761-ben a lelkész

elzavarták, az imaházat, a parókiát az iskolával együtt elkobozták. A kegytárgyakat a gyülekezet akkori gondnoka rejtette el. Ebben az időszakban a vendégi

Fritz Rudolf

reformátusok Bódvalenkére jártak istentiszteletre, és a gyülekezeti iratok is oda kerülhettek. A mostani templom fokozatosan érte el jelenlegi formáját. 1787-ben – II. József türelmi rendelete után – a régi harangláb helyén épült fel az új templom, természetesen akkor még torony nélkül. 1811-ben a gyülekezet megvásárolta az épület előtti ingatlant, és 1818-ban kibővítették Isten hajlékát. 1819-ben döntöttek a torony építéséről is. A kész templomot 1825-ben szentelték fel, majd 84 év eltelte után, 1909-ben Konyha Pál lelkész idejében teljesen felújították. A toronyra új bádoggödém került, melyen napjainkban is jól látható az elkészítés évszáma. Belül új keramitkockákat raktak le, a falakat kifestették, a padokat, a szószéket is felújították. Ezenkívül új orgonát is vásároltak. A carrarai márványból készült úrasztalát ekkor ajándékozta Balázs Ferenc és felesége, Ujság Borbála. A szószék hangfogóján a fiókáit vérevel tápláló pelikán domborműve látható. A

templom különlegessége a fából készült, árkaados, karzatszerű rész festett mellvédével. Itt olvasható az orgona készítésének évszáma is. Az eredeti, a 19. századból származó fapadok kivételes figyelmet érdemelnek. Nagy a valószínűsége, hogy a temperával készült, templomi díszítésnek kissé szokatlan motívumok helybéli vagy környékbéli naiv festő keze munkájáról tanúskodnak.

Néhány sor erejéig emlékezzünk meg a templom harangjairól is. Az eredeti harangot az ellenreformáció korában elkobozták, és csak egy 50 fontos csengettyű maradt a gyülekezet birtokában. 1791-ben a hívek adományából új nagyharang készült, de ezt az első világháború idején hadászati célokra elszállították. Jelenleg a templomtoronyban két harang lakik, közülük az egyik, 1877-ben Lovász Miklós megyei segédgondnok és hitvese felajánlásából, a másik pedig 1924-ben közadakozásból készült.

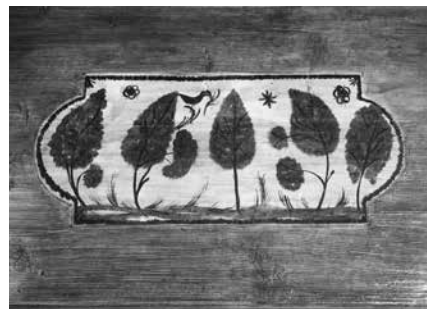
1945-ben aknátalálattal érte a templomot, a toronyban pedig orosz katonák megfigyelőállást rendeztek be. A háborús károkat 1946–47-ben javították ki. A 20. században több alkalommal is végeztek kisebb javításokat a templom épületén.

Fritz Rudolf

Említést érdemelnek a reformáció 500. évfordulója és a község első világháborús áldozatai tiszteletére elhelyezett emléktáblák is.

Az 1560 és 1671 között a Vendégiben szolgáló református lelkészek névsora ismeretlen. 1773-ból származó feljegyzések feltételezik, hogy Bódvalenkére kerül-

Fritz Rudolf

tek az iratok, amikor az ellenreformáció idején oda jártak a vendégi református hívek. Ebben az időszakban ugyanis a vendégi gyülekezet leányegyházközséggé vált. 1792-ben vált ismét anyaegyházzá. Szilasi István, Bódvavendégi tiszteletbeli presbitere a gyülekezet és a település történetéről szóló összefoglalójában foglalkozik a lelkipásztorokkal. Jelen alkalommal az 1813 és 1825 között szolgáló Nagy József munkásságát emeljük ki, ugyanis az ő szolgálati idejében nagyobbították meg a templomot, és ekkor épült meg a torony is. A 19. század második felében (1867–1885) szolgáló Benkő Gáspár lelkipásztor kénytelen volt a régi parókia helyett újat építtetni, mely minimális anyagi ráfordítással, közmunkából épült fel.

Kérdésünkre Vargháné Varga Zsuzsa, a jelenlegi lelkipásztor elmondta, bár kis lélekszámú a település, így a gyülekezet is, de örömteli események is történnek: az idei nyáron már két keresztele volt az egyházközségben. Bízunk Isten gondviselésében, hogy megsegíti a gyülekezetet, és megóvja a műemlékek sorába tartozó hajlékot.

Fritz Beke Éva

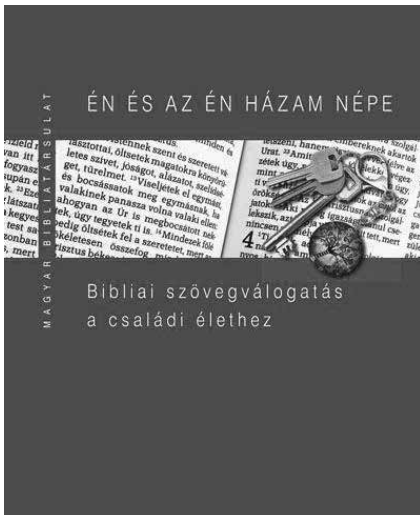
OLVASÓLÁMPA

ÉN ÉS AZ ÉN HÁZAM NÉPE

Ez alkalommal két ideai kiadványt szeretnénk olvasóink figyelmébe ajánlani. Elsőként a Pecsuk Ottó és Kiss B. Zsu-

zsanna által szerkesztett Én és az én házam népe című könyvecskét mutatjuk be. A bibliai igék felhasználásával készült

összeállításban a szerkesztők egyfajta útmutatást kínálnak napjaink családjai részére. A kiadvány előszavában Pecsuk

rámutat az emberek, emberi kapcsolatok veszélyeztetettségére, válságos helyzetére, egyben arra is felhívja a figyelmet, hogy a Biblia ebben a témakörben is nagy segítséget tud nyújtani. Hiszen a több ezer évvel ezelőtt élt népeknek is a maiakhoz hasonló problémákkal kellett megküzdeniük. A szerkesztők a következő öt témakörbe válogatták, állították össze az útmutatásul szánt igéket: Isten velünk van a nehézségekben; Isten velünk van a váratlan változásokban; A fájdalmat és az örömet minden család

megtapasztalja; Isten megmutatja a megújulás útját; Krisztusban mindannyian Isten családjának tagjai vagyunk. Az egyes fejezetek bevezetőjében a szerkesztők megnevezik az aktuális témát, majd az ide illő bibliai idézeteken keresztül mutatnak rá a nemcsak hajdan élt emberek problémáira, örömeire, bánatára, de az isteni gondviselésre is. Az 59 oldalas kiadvány a Kálvin Kiadó gondozásában jelent meben.

Fritz Beke Éva

MA, HA AZ Ő SZAVÁT HALLJÁTOK

A másik, szintén a Kálvin Kiadó által megjelentetett könyv Kovács Mihály elmélkedéseinek összeállítása Ma, ha az ő szavát halljátok címmel. A szerző nyugalmazott református lelkipásztor, esperes. A kiadványban olvasható írások a Reformátusok Lapjában jelentek meg. A hétköznapiakra és ünnepekre szóló bibliai üzenetek mindegyike egy rövid bevezetővel kezdődik, majd az íge magyarázatán keresztül mutat rá a szerző, hogy mennyire fontos az ember belső, lelki egyensúlyának megteremtése. Meg kellene ragadnunk az Isten által kínált belső békességet, és tudatosítani, hogy Isten megbocsátotta bűneinket, és jövőnk is az Ő kezében van. „Ha ennek tudatában élünk, akkor a mai nap kegyelmi idő: lehetőség, hogy az elrontott dolgokat helyrehozzuk, az elmulasztott feladatokat pótoljuk, hogy

megújuljunk jóhitben, reménységben és szeretetben” – olvassuk a könyv ismertetőjében. A kiadvány első felében ünnepi alkalmak – ádventől pünkösdig – kapcsán íródott gondolatok találhatók. Ezt követően pedig olyan írások kerültek a könyvbe, melyekből az olvasó rádöbben a bocsánatkérés, a lelki lomtalanítás fontosságára, és útmutatást is kap a helyes imádkozáshoz. Az is kiderül a könyvből, hogy a szinte észrevétlenül kimondott szavaink – mint pl. a ha, jaj, majdnem, magától, több – is nagy jelentőséggel bírnak életünkben.

Mindkét kiadványban található írások elgondolkodtatók, bármikor felhasználhatók – akkor is, ha az olvasó csak elmélkedni szeretne, de akkor is, ha úgy érzi, igei útmutatásra van szüksége.

Fritz Beke Éva

ÉVFORDULÓK |

10 ÉVVEL EZEŐTT HUNYT EL TAKÁCS ZOLTÁN

Néhány héttel ezelőtt ünnepelték a Calvin János Teológiai Akadémia (CJTA) fennállásának 25. évfordulóját. A megemlékezésen a volt diákok és tanárok nagy szeretettel gondoltak vissza Takács Zoltánra, Egyetemes Egyházunk hajdani főgondnokára, a CJTA egyik alapítójára és tanárára, aki 2006-ig a SJE RTK tanára is volt, és már 10 éve nincs köztünk. Utánajártunk, ki is volt az az

egykori bencés diák, aki a 20. század közepén is hűen szolgálta az Egyházat és Urát, majd nyugdíjas gépészmérnökként nemcsak elvégezte a teológiát, de tudományos fokozatot is szerzett, és megalapozta a csehszlovákiai magyar tanítási nyelvű vallástanár- és lelkészképzést.

Takács Zoltán 1925. október 26-án született a csallóközi Csilizpatason, és elemi iskolába is ott járt. A komáromi bencés

gimnáziumban érettségizett 1944-ben, majd Budapesten szerzett gépészmérnöki oklevelet. 1950-ben házasságot kötött Kiss Mariannával. A komáromi hajógyár fejlesztési osztályán kezdte munkáját, és ezen részleg vezetőjeként ment nyugdíjba 1985-ben. Munkája mellett szakelőadóként működött az akkoriban alakult Komáromi Magyar Tannyelvű Gépipari Szakközépiskolában. Már fiatalon diakónusként szolgálta egyházát, majd évekig presbitere volt a Komáromi Református Egyházközségnek. Később az egyházmege vezetőségének és a Zsinati Tanácsnak

is tagja lett. Az 1984 és 1996 közötti években az egyetemes főgondnoki tisztséget töltötte be a Szlovákiai Református Keresztény Egyházban. Nyugdíjba vonulása után, 64 éves korában iratkozott be a teológiára, és azt sikerrel el is végezte. Majd 72 évesen teológiai kisdoktori címet szerzett, és rá egy évre a PhD tudományos fokozatot is megkapta. Több publikációt írt, melyek közül most a CJTA gondozásában jelent meg a Medgyessy Lászlóval közösen kiadott: A népfőiskolai mozgalom hatása a Felvidék nyugati részére és A Kolossé-levél Krisztus-himnusza c. kiadvány.

A politikai fordulat után 1990-ben Takács Zoltán főgondnok oroszánrészt vállalt a komáromi Katechetikai Szeminári-

um, majd a Calvin János Teológiai Intézet, később Calvin János Teológiai Akadémia megszervezésében és működtetésében. Az intézeteknek kezdetben az igazgatója, majd igazgatóhelyettese, a Calvin János Teológiai Akadémiának pedig gazdasági ügyekkel foglalkozó dékánhelyettese volt egészen 2004-ig, amikor az a Selye János Egyetem Református Teológiai Karaként működött tovább. 2006-ban, tehát 82 éves korában megromlott egészségi állapotára való tekintettel fejezte be a teológián való oktatást. A diákok Péczely Kollégiumának épületéért vívott harcát végül siker koronázta, az egyház visszakapta az épületet, melyet felújítottak, és kollégiummá alakítottak át, sőt, mellette egy teológiai könyvtár is létesült, mely-

nek megvalósításában ugyancsak tevékenyen részt vett. Amikor egyre gyengülő egészségi állapota engedte, otthonában is örömmel fogadta a helybéli, de a Magyarországról, Erdélyből vagy Vajdaságból érkező egykori diákjait egy-egy beszélgetésre. Betegségét türelemmel viselte, és a nehéz időszakban hitvesével közösen imádkozva erősítették egymást, míg 2009. január 26-án életének 84. évében örökre távozott e földi világból. Emlékét kegyelettel őrzik a Selye János Egyetem Református Teológiai Karának tanárai és diákjai, valamint az előd, a Calvin János Teológiai Akadémia tanárai és diákjai. Szülőfalujában, Csilizpatason helyezték örök nyugalomra.

Fritz Beke Éva

25 ÉVES A CJTA

Meleg nyári délután volt, és a járőkelők közül többen is rácsodálkoztak az ünneplőbe öltözött kis csoportjaira, akik a viszontlátás örömeivel üdvözölték egymást 2019. június 22-én a komáromi református templommal szembeni kollégium udvarában, hogy közösen ünne-

(SJE RTK) dékánja a jelenlévők köszöntése után elmondta, hogy az épület falán lévő, a CJTA emlékét megőrkítő márványtáblát 2006-ban leplezték le abból az alkalomból, hogy az intézményben egykor végzett lelkipásztorok átvehették magiszteri oklevelüket, melyre a SJE RTK-án

tán főgondnokra; Mikó Jenő püspökre; Bihari Mihály és Jakab István docensekre; C. A. Tukker, Bolyki János, Herczeg Pál és Pásztor János professzorokra; Nagy Lajos és Cseri Gyula tanár urakra; Uwe Martin Schmidtre és Búcsi Lajosra), akik már nincsenek az élők sorában.

Az emlékezés néma percei után Czinke Zsolt lelkipásztor, a CJTA volt hallgatója és jelenlegi alkalmazottja, könyvtárosa szólt a jelenlévőkhöz. Hangsúlyozta, hogy arról, ami 25 évvel ezelőtt ezen a helyen történt, beszélni kell, mégpedig Isten igéjének tükrében történő visszaemlékezések formájában: mert ami akkor elindult, nemcsak a Felvidékre, de az egész Kárpát-medencére egyaránt nagy hatással volt. Napjainkban a Calvin János Teológiai Akadémián végzett lelkipásztorok az egész Kárpát-medencében hirdetik Isten igéjét. Azt a tényt sem lehet elvitatni – hála legyen ezért Istennek – hogy a CJTA egykori tanárai, diákjai napjainkban a felvidéki magyar reformátusság vezetői, és ezt szó szerint kell érteni: gyülekezeteink lelkipásztorai; egyházmegyénk esperesei, tanácsbírái, tanácsstagjai; a Zsinat képviselői; magyar egyetemünk, a SJE RTK oktatói és doktori.

Ezt követően a volt oktatók nevében Molnár János docens, a CJTA egykori dékánja majd igazgatója, a volt hallgatók nevében Lévai Attila, a SJE RTK dékánja és a CJTA jelenlegi igazgatója, a volt alkalmazottak nevében Öllös Erzsébet és Czinke Zsolt helyezte el koszorúját a fentiekben említett emléktáblánál.

Fritz Beke Éva

peljék a Calvin János Teológiai Akadémia (CJTA) fennállásának 25. évfordulóját. A jelenlévő egykori tanároktól és diákoktól megtudtuk, hogy Szlovákián kívül még Erdélyből, Hollandiából, Horvátországból és Magyarországról is érkeztek vendégek e jeles alkalomra.

A megemlékezés kezdetén Lévai Attila, a CJTA igazgatója és a Selye János Egyetem Református Teológiai Karának

letett különbözeti vizsga jogosította fel őket. Attól az évtől kezdve, minden tanév végén, a SJE RTK diplomakiosztója után a templomból kijövet Isten iránti hálával szokták elhelyezni az emlékezés koszorúját az egykori intézmény falán lévő emléktáblánál. Végezetül az egybegyűlték néma főhajtással emlékeztek a volt diák-társakra (Ifj. Ibos Dezsőre, A. Kis Bélára, Batta Istvánra) és tanárookra (Takács Zol-

Fritz Beke Éva

Az ünnepi alkalom a SJE RTK első emeleti nagytermében folytatódott, ahol az elmúlt 25 év eseményeinek fotóiból készített tablótákat örömmel nézegették a volt hallgatók.

Fodor Ferenc tanár úr által tartott áhítat előtt Lévai Attila örömmel és megkülönböztetett figyelemmel köszöntötte Fritsche István tanár urat, aki 1994-től 1997-ig tanított a CJTA-án, és Hollandiából érkezett e jeles alkalomra.

Szénási Lilla tanárnő pedig a viszszaemlékezésben elmondta, hogy a CJTA jelenlegi igazgatótanácsát a SZRKE Zsinata választotta meg 2015 márciusában.

Az intézmény feladatai között első helyen áll a tudomány művelése és a SZRKE Zsinatával vagy Zsinati Tanácsával való szoros együttműködés. A CJTA számos konferenciát, szimpóziumot szervezett önállóan, és eddig 38 szakmai kiadványt jelentetett meg. Tudományos folyóirata, a Teológiai Fórum 2007-től, évente két alkalommal jelenik meg. A CJTA könyvtárában több ezer kötet segíti a teológia hallgatóit a tanulásban.

Molnár János, a CJTA egykori dékánja a kezdetekre emlékezett. 1994-ben Peres Imre akkori igazgató és Takács Zoltán akkori főgondnok hívására került az intéz-

mény falai közé, és 1996-tól már a CJTA dékánjává választották. Sok nehézséggel kellett megküzdeniük, hogy az intézményt a közel 150 fős diáksággal együtt fenn tudják tartani. 2003-ban a CJTA vezetősége nagy örömmel vett részt a jövőendő SJE megalapításában. Az egykori dékán hangsúlyozta, hogy az akkreditációs bizottság a teológiai kart akkreditálta elsőként.

Beszédében Egyetemes Egyházunk püspöke, Fazekas László is örömét fejezte ki, hogy jelen lehet a CJTA megalakulásának 25. évfordulóján. Majd nyomatékosan hangot adott annak, hogy a CJTA egyházunk intézménye, és nagy szerepet tölt be annak életében sokszor annak ellenére is, hogy kevés szó esik róla egyházi körökben. Az egyház tervei közt szerepel különböző szakirányú, tudományos műhelyek létrehozása is.

A püspök beszédét követően az egykori alkalmazottak és hallgatók osztották meg a jelenlévőkkel a CJTA működésének első napjaihoz és éveikhez fűződő személyes emlékeiket. Az emléklapok és ajándékok átadása, majd közös fényképek készítése után a negyedszázados évforduló a Vizsolyi Bibliát formázó torta és egyéb csemegék fogyasztása melletti kedélyes, közös beszélgetéssel fejeződött be.

Fritz Beke Éva

Fritz Beke Éva

GALAMBOS ZOLTÁN MUNKÁSSÁGÁBÓL

Előző számunkban bemutattuk a 125 évvel ezelőtt született Galambos Zoltánt, a nagy tudású teológiai tanárt, lelképészt, a két világháború közti ébredési mozgalom egyik vezéralakját. Jelen alkalommal munkásságának néhány jelentős

mozzanatán keresztül világítunk rá az ifjúsági mozgalmak kibontakozására és a háború utáni időszak nehézségeire.

Az egyesületi élet igazán kimagasló eredménye a komáromi leánykör, amelyet

Vargha Sándor az Ifjúsági Egyesület alcsoporthaként szervezett közösségbe. 1924-ben Vargha Sándor halála után a leányköri munka vezetését Zsemlye Lajos helyettes lelkész és Galambos Zoltán káplán vették át. Bár később a leánykör vezetése lassan

kikerült Galambos Zoltán lelkipásztor szolgálatából, mindig figyelemmel kísérte a munkájukat. Az első leánykonferencia megszervezésére 1926 nyarán került sor, melynek kb. 800 leány résztvevője volt Dél-Szlovenszko egész területéről. 1928. július 4. és 8. között leányköri vezetőképzőt tartottak a szlovenszko leányegyletek vezetőinek. Az alkalom fő előadói Szilassy Béláné és Victor Erzsébet voltak. Ezenkívül előadott még: Sörös Béla losonci, Zsemlye Lajos hetényi, Galambos Zoltán komáromi lelkipásztor és Sörös Béláné. Az ország egész területéről érkeztek leányköri vezetők, ám Galambos Zoltán, amint írta a Komáromi Kálvinista Krónikában, nem volt igazán megelégedve az eredménnyel: „Ennek a vezetőképző tanfolyamnak nem lett nagyobb horderejű következménye. (...) Victor Erzsébetnek és még egy előadónak nem sikerült ellensúlyozni a világi gondolkozást az evangélium előtérbe állításával.” Lelkészi teendői gyarapodása miatt Galambos Zoltán helyett legtöbbször a felesége vagy a diakonisszák látták el a leánykör vezetését. Az 1934-ben a komáromi gyülekezet szolgálatába lépett diakonissza, Leskovits Mária megtérési hullámot indított el a lányok között. Galambos Zoltán szerint ez nem volt kellőképpen előkészítve és kivitelezve, mert a diakonissza hibát követett el, „amikor a futótűzként terjedő lelki megmozdulást nem bírta beterelni a Szentlélek udvarába így aztán az emberi vonatkozások csakhamar ki tudódtak, sőt káros módon kezdtek érvényesülni”. A „hamis” megtérések és a megtérési divat visszaesése után a leánykörben csak egy komoly réteg maradt meg a Biblia és az élő hit mellett. „Maga Leskovits Mária is nem egészen közmegnyugvással itt hagyta a gyülekezetet a lelkipásztor szabadságának idején, amivel

a személyéhez ragadt, kissé érzélgős leánylelkek, vele együtt elveszítették a lelki egyensúlyukat is” – olvashatjuk a Komáromi Kálvinista Krónikában. Ezt követően minden visszatért a régi kerékvágásba, és tovább folytatták mindazt a munkát, amelyet több mint tíz évvel azelőtt elkezdtek.

Galambos Zoltán belmissziói munkájának másik nagy állomása a gyülekezeti diakóniai szolgálat bevezetése, melyet igen komoly munka alapozott meg. Ennek része volt a már említett ifjúsági és nőegyleti, illetve a presbiteri tisztséghez köthető tudatos, bibliai alapokra helyezett szolgálat. A megválasztott diakónusok

1930. szeptember 7-én, vasárnap tették le az esküt a Révkomáromi Református Keresztény Egyház presbitériumának határozata alapján. Az ismeretes, hogy a diakóniai szolgálat a második világháború éveitől sem szünetelt, de sajnos, ebből az időszakból csak néhány információ-morzsa áll rendelkezésre. Annyi bizonyos, hogy látogatták és segélyezték a sebesülteket, ám az egyéni segélyezés volt a legcélravezetőbb, és a diakónusok maguk oldották meg a felmerülő problémákat. A második világháború után a diakónusok egy részét kitelepítették, és helyükre újak kerültek. A diakóniai szolgálat később – valószínűleg a kor politikai és ideológiai változásai folytán – egy addig ismeretlen irányba tolódott el. Feltehetőleg ez maradt

az egyetlen szolgálati lehetőség, és Galambos Zoltán más utakat keresett a diakóniai szolgálat fenntartásához. Ilyen volt a kórházlátogatás, családlátogatás, noha ezek a találkozások inkább lelki támogatásokká váltak. A második világháború után, az '50-es évek elején, az addig működő belmissziós munkát már nem lehetett fenntartani, és egy egyházpolitikai döntés után be is kellett szüntetni. Annak ellenére, hogy a missziói munka minden ága hivatalosan tiltott volt, Galambos aktív gyülekezeti munkát végzett. Egy 1958-ban keltezett, a csicsói lelkipásztornak címzett levelében így írta le egy átlagos vasárnapi szolgálatát: „D. e. Prédikáltam. Utána férfi bibliakört vezettem. 12–1-ig elnökségi tanácskozás volt. D. u. 2–¾ 4-ig kórházban látogattam. 4–½ 6-ig az ágendázó tanítványaim szüleivel volt szülői értekezlet (áldott volt az is). Este 6-kor prédikáltam. 7–8-ig bizalmas megbeszélés volt.”

A fiatalok közötti munka szinterei szintén beszűkültek. A két protestáns egyházban megszűnt a hitoktatás, a konfirmációra való felkészítés is nagy gondokkal küzdött. A megfélemlített szülők lassan elmaradtak a templomból, ezáltal gyermekeiket sem merték konfirmációi felkészítésre küldeni. Ennek következtében 50%-kal csökkent a templomba járók száma. Ha kis létszámmal is, de megvalósult az ágendázás, viszont a közös kép készítése után véget ért az ünnepély. A sok, templomdíszítésre használt virágot sem vihették ki a temetőbe az elődök sírjaira, ugyanis akkoriban egyszerre sokan nem mehettek végig az utcákon. Ezek ellenére nyugdíjazásáig, 1971-ig rendíthetetlenül végezte mindazt, amire évtizedekkel korábban felekedett. 1973. január 30-án hunyt el.

ifj. Tömösközi Ferenc

AZ IFJÚSÁG ÉLETÉBŐL

FIÚK ÉS LÁNYOK ZÖLD NYAKKENDŐBEN (3)

Az 1990 tavaszán újjáalakuló cserkészszövetségben (Szlovákia Magyar Cserkészszövetség, rövidítve: SZMCS) hónapokon belül sorra élednek újra több évtizedes álmukból a cserkészcsapatok. Sőt, idővel több olyan helyen is alakulnak, ahol korábban nem voltak.

A legtöbbször alapiskolás korukban kezdenek cserkészkedni. Általában az iskolaév elején tartanak a cserkészcsapatok nyilván-

nos, toborzó szándékú rendezvényeket. Az érdeklődő újoncok aztán őrökbe (kb. 5–8 gyermek) kerülnek, amelyeket egy náluk néhány évvel idősebb őrvezető (15–18 év közti fiatal, esetleg felnőtt) vezet. Heti egy alkalommal találkoznak az őr tagjai. Ezek az ún. őrökön játékos keretek közt különféle dolgokkal foglalkoznak: tűzgyújtás, szerszámhasználat, tájékozódás, illetőleg, néprajz, főzés, stb. A kiscserkészek évi

2-3 alkalommal néhány napos tanyázásra mennek.

A cserkész és az idősebb korosztály számára pedig az egész éves munkájuk megkoronázása a nyári szünetben a természet lágy ölén megvalósuló 8-10 napos cserkész tábor, amely a külső szemlélő számára meglehetősen puritánnak tűnhet: főleg a sátorban alvás vagy épp a pataokban fürdés miatt.

Cserkészfogadalmat általában itt a tábor-

ban tesznek egy-két év cserkészmunka után a 10 év feletti jelöltek vagy korábbi kiscserkészek. Innentől viselhetik az őket megillető zöld cserkésznyakkendőt. (Nyáron valósulnak meg a különböző vezetőképző táborok is.)

A tisztánlátás végett így néz ki a korosztályi felosztás az SZMCS-ben: kiscserkészek 6–10 éves, cserkészek 10–15 éves, roverek/vezetők (belőlük kerülnek ki általában az őrsvezetők) 15–20 éves, felnőtt cserkészek (belőlük kerülnek ki a csapatparancsnokok) 20–60 éves korosztály és az öregcserkészek a 60 év felettiek. A kiscserkészek sárga színű nyakkendőt viselnek, a többiek zöldet.

A cserkészfogadalom szövege pedig a következő: „Én, XY fogadom, hogy híven teljesítem kötelességeimet, amelyekkel Istennek, hazámnak, nemzetemnek és embertársaimnak tartozom. Minden lehetőt megteszek, hogy másokon segítek. Ismerem a cserkész törvényt, és azt mindenkor megtartom! Isten engem úgy segéljen!”

A kiscserkészek ígérete pedig így hangzik: „Én, XY ígérem, hogy jó leszek. Ismerem a kiscserkész törvényeket, és azokat megtartom.”

A cserkészt minden nap a fogadalmára

emlékezteti a napi jócselekedet. Ez lehet bármi, ami a felebaráti szeretet fényében zajlik.

A cserkész törvény szó szerinti megtanulása és magyarázatainak ismerete már az újonc cserkész számára is követelmény, az első kiképzésnek és próbának az anyaga.

A cserkész törvény ősi szövegét Baden-Powell fogalmazta meg, majd a cserkészmozgalom terjedése után minden szövetség a sajátos körülményeinek megfelelően átfogalmazta.

A cserkész táborban Isten jelenlétére emlékeztet a tábor éke, a fából kötözéssel készült kereszt. A kereszt mellett magasodik a zászlórúd a tábori zászlóval. A táborozó cserkészek minden reggel és este négyszögbe állnak e két jelkép köré. Reggel a zászlófelvonáskor a törvények és a fogadalom szellemében a felkelő nappal együtt köszöntik a Teremtőt, és áldását kérik a napra, este zászlófelvonáskor pedig hálát adnak az elmúlt napért.

Ha valaki akár gyermekként, fiatalként, akár felnőttként kedvet kapna a cserkészethez, vagy csak szeretne többet megtudni róla, esetleg önkéntes munkájával, szolgálatával (akár lelkipásztorként is) szeretné támogatni a szervezetet, javasolom, keresse meg a hozzá legközelebb eső cserkészcsapatot. Elérhetőség az szmcs.sk weboldalon található.

Cs.Z.

Cserkész törvény

1. A cserkész egyenes lelkű és feltétlenül igazat mond.
2. A cserkész híven teljesíti kötelességeit, melyekkel Istennek, hazájának és embertársainak tartozik.
3. A cserkész, ahol tud, segít.
4. A cserkész minden cserkészt testvérenek tekint.
5. A cserkész másokkal szemben gyöngéd, magával szemben szigorú.
6. A cserkész szereti a természetet, jó az állatokhoz, és kíméli a növényeket.
7. A cserkész feljebbvalóinak jó lélekkel és készségesen engedelmeskedik.
8. A cserkész vidám és meggondolt.
9. A cserkész takarékos.
10. A cserkész testben és lélekben tiszta.

Kiscserkész törvény

1. A kiscserkész engedelmes és segítőkész.
2. A kiscserkész szereti a rendet.

A SZOLGÁLAT FELELŐSSÉGE

Sokszor félreismernek bennünket, reformátusokat. Más felekezetekhez tartozók az egész református gondolkodásból csak egyetlen részt ragadnak ki – az eleve elrendelés elvét. Ennek főleg az az oka, hogy

a középiskolában a történelemórán is ezt tanítják. Természetesen nem várható el, hogy egy történelemórán bonyolult, rendszeres teológiai tételeket magyarázzon el a tanár a diákjainak. Más felekezetek kép-

viselői általában a predesztináció elvének levezetéséből a felelősségvállalás hiányára következtetnek, mondván: hogyha Isten mindent tud előre, akkor nekem semmi dolgom. Pedig Kálvin éppen az ellen-

kezőjét állapította meg az Institutióban: mégpedig az isteni kiválasztás tantétele alapján, amelynek alapgondolata az, hogy akit az Úristen üdvösségre választott ki a szuverén döntése alapján, azt ő szolgálatra is hívja. Ez az elhívás alapozza meg a felelősséget a világ és saját környezetünk iránt. Tehát nem úgy gondolkodik, hogy nem kell semmit tennem, mert ki vagyok választva, hanem éppen azért kell, mert Ő hívott el a szolgálatra: tehát az Úrnak tartozom elszámolással. Ebből következik, hogy Kálvin János nagyon is hangsúlyozta a diakóniai szolgálat fontosságát a gyülekezetben.

A diakóniai szolgálat végzése – bár önálló tisztséggként jelenik meg már az első

gyülekezetekben is – sohasem szakadhat el a keresztyénség elsődleges feladatától, az evangélium terjesztésétől. A diakóniai az előbbihez képest alárendelt szerepben van, méghozzá úgy, hogy az útkészítést, vagy úgyis mondhatnánk – utalva a magvető példázatára – a föld megmunkálásának, előkészítésének feladatát végzi, amelybe majd a magvető az igét veti.

Kálvin János is így tekint a diakónusok feladatára, az Institutióban ezt írja: „...a diakónusi szolgálatnak két neme volt, az egyik azzal szolgált az egyháznak, hogy a szegények ügyeit intézte, a másik magukat a szegényeket gondozta”. Más kifejezés szerint ugyanő: „A szegények közvagyonának sáfárai.”

A diakónia egyes formái ma már különböznek az akkortól, aminek a szociális és politikai berendezkedés változása a legfőbb oka. De még ma is igaz az a megállapítás, hogy az egyháznak, és azon belül a gyülekezeteknek törődniük kell a szegények ügyével. Bár a szegénység fogalma ma mást jelent, mint Jézus vagy Kálvin korában, de még ma is igaz Jézus mondata: „mert a szegények mindig veletek lesznek...” (Mt 26,11). Ahogy a tanítványoknak, úgy nekünk is le kell jönni a Tábor hegyéről, hátrahagyva a szemlélődést és a magányos keresztyénséget, hogy talentumainkat a világban kamatoztassuk, mert arra kaptuk azokat.

Haris Szilárd

| GONDOLATOK

FÁRADTSÁG

Mindenki ismeri azt az érzést, hogy egy fárasztó nap után milyen jól esik leülni, és végre megpihenhetünk. Gyakran halljuk környezetünkben azt a választ, amikor valakit hógylétéről kérdezzük: Jól, de fáradtan. Ebben a hektikus világban napirenden van, hogy az emberek elveszítik az egészségüket, és nem is valamilyen betegség következtében, hanem egyszerűen a kimerültség miatt. Túlhajszoljuk magunkat, és mikor nem a dolgunkat végezzük, akkor sem vagyunk képesek kikapcsolni, megpihenni, elvonatkoztatni attól, ami kifáraszt minket.

Fel kell tennünk a kérdést: Felfogjuk egyáltalán, hogy mennyire lényeges az,

hogy megpihenjünk? Hogy megálljunk és abbahagyjuk azt, ami a mindennapi rutint jelenti? Ami nem is azért fáraszt ki minket, mert fizikailag megterhelő lenne, hanem azért, mert egy körforgássá vált, és szó szerint kifacsar bennünket? Felismerjük azt, mennyire fontos megállni? Milyen létfontosságú letenni a fáradtságunkat?

Valljuk be, hogy jólesik panaszkodni a nehéz életre, a kimerítő munkára ahelyett, hogy valamit tennénk ezek ellen. Meg kell engednünk magunknak néha megállni, megpihenni, nem csak testileg (alvással) – hanem leginkább bensőleg, lelkileg, szellemileg. Szükségünk van erőre meríteni, hiszen naponta erőnket veszítjük – nem

vagyunk gépek. De nem elég kibeszélni magunkat a fáradtságra, hanem le is kell ezt tenni, valami másra összpontosítani, valamire, ami nem elveszi az energiánkat, hanem megtölt, erőt ad.

Van ilyen „tápegységünk”, ilyen forrásunk. Ez a forrás nem apad el, nem fogy ki, mint egy elem, hanem minket táplál, erősít, felfrissít.

Ha meg akarunk pihenni, próbáljunk elmenni oda, ahol vár Valaki, aki hív minket: „Jöjjetek énhozzám”, akik megfáradtunk! Jézus ad nekünk megnyugvást, Ő meg tud pihentetni. SDG.

Csonthó Aranka

| TUDÓSÍTÁS

EGY KERT, MELY HÍD LESZ MÚLT ÉS JÖVŐ KÖZÖTT

A Timóteus kert átadásáról

2019. április 27-én, szombaton délelőtt került sor a Komáromi Református Egyházközség mellett működő Timóteus nyugdíjasotthon kertjében megvalósított, ún. permakultúrás kert átadására. Az Általános Hitelbank által kiírt 9 940 eurós pályázatra közel ötezer ember szavazott, és csaknem száz önkéntes munkája járult hozzá az első közösségi kert létrejöttéhez. A kert ünnepélyes átadásakor jelen voltak Fazekas László püspök, Keszeg Béla, Komárom városának polgármestere, Paxián Erika tervező és a kivitelező, a további-

akban a kertet fenntartó Kompakt társaság tagjai, valamint Marta Gerhátová, az Általános Hitelbank komáromi fiókjának igazgatóasszonya is.

Az ünnepség előtt Szegi Aranka agrármérnök, a Kompakt társaság tagja, a projekt egyik kivitelezője kérdésünkre elmondta, hogy a permakultúra egy olyan kertművelési irányzat, ahol a növények és egyéb élőlények összhangban vannak egymással, támogatják egymás fejlődését, növekedését. A kert kialakításakor arra törekedtek, hogy a színek és illatok mindig

kellemes élményt nyújtsanak a pihenésre vágyó személyeknek.

A kert átadásakor a meghívottak köszöntötték a jelenlévőket, és örömeiket fejezték ki a kezdeményezés kapcsán. Beszédében Fazekas László elmondta, hogy a kertnek hitbéli és bibliai jelentősége is van, hiszen Isten a teremtett világot rábízta az emberre, hogy uralkodjék fölötte, művelje és őrizze azt. A kert életre hívása egy közösség megalkotását segítette, hiszen itt barátságok, kapcsolatok jönnek létre. Ahogy a növények, úgy az emberek

Fritz Beke Éva

is tudják egymást segíteni, hogy ne veszteségeik, hanem nyereségeik legyenek. Beszéde végén köszönetet mondott az Általános Hitelbank támogatásáért és a Kompakt társaság munkájáért.

Az átadási ünnepség záróaktusaként a

vendégek egy-egy konyhanövényt – paprikát, paradicsomot – ültettek el. Ezzel az aktussal is az összefogást jelképezték abban a reménységben, hogy a kert sok lakót és látogatót fog idevonzani.

Az átadás után a nyugdíjasotthon

nagytermében a tervező, Paxián Erik permakultúrás szakember bemutatta a kert tervrajzát, és elmagyarázta, mit miért és hogyan oldottak meg. A kert önfenntartó, és a későbbiekben minimális munkát kell majd ráfordítani. Rámutatott arra, hogy: „Nagyszüleink nagyon gazdaságosan kertészkedtek, sokat tanulhatunk tőlük, és ezt a tudást kell ötvöznünk a tudomány mai állásával. Így kialakítható egy olyan kert, amely minimális külső beavatással a leggazdaságosabb hasznot termeli. Ez a szemléletváltás nagyon fontos, hogy gyerekeinknek egy élhető földgolyót hagyassunk hátra. Ez a kert egy híd lesz múlt és jövő közt.”

A kert több alternatívát is kínál: évszakokénti közösségi munka lehetőségét, alapiskolás gyerekek meghívását, érdeklődők számára a kert bemutatását.

Fritz Beke Éva

A BOR ÉS AMI KÖRÜLÖTTE VAN

Kátai Zoltánnal is találkoztunk a perbetei bormustrán

Ebben az esztendőben negyedik alkalommal került megrendezésre a komáromi egyházmegye Bormustrája. A helyszínt a perbetei gyülekezet biztosította. Négy évvel ezelőtt a vágfarkasdi gyülekezet hívta életre az alkalmat. A cél az volt, hogy az egyházmegye szőlő- és bortermelőinek olyan szakmai fórumot biztosítsanak, amelyen lehetőség nyílik a tapasztalatcserére, beszélgetésre, és nem utolsósorban egymás borainak kóstolására. Idén 16 gyülekezet 72 borásza összesen 112 bormintával nevezett be a versenyre.

A neves alkalom vendége volt Kátai Zoltán Kossuth-díjas énekmondó, zeneszerző. A fellépése előtt sikerült vele hosszabban beszélgetni. Élvezetes volt hallani személyre szabott kiselőadást. Kátai elmondta, hogy a 16. században az énekmondók vagy más néven az igricek, a régi, ősi énekek előadóinak lehettek az utódai. Egy részük katona volt, mint Tinódi is, és amikor abbahagyták a kardforgatást, akkor lett belőlük énekmondó. Ő egy csatabéli sebesülés után már nem volt hadra fogható (nem tudott szablyát fogni), így lett belőle krónikás, históriás ember. Rajtuk kívül voltak olyan deákos műveltséggel rendelkező egyének is, akik költői tehetségüket magyar versek írására, magyar énekek szerzésére használták fel. Ezenkívül mindenképpen említésre méltó

a 16. század második felének prédikátorai, lelkészei közül Sztárai Mihály, aki máig fennmaradó dicséreteket írt. Balassi viszont élete végéig katona volt, úgy is halt meg. Ő a katonai idillt írta le, a katonai közeget jelenítette meg több énekében is, viszont kimondottan históriás éneke nincs. Verseihez nótajelzést használt, vagyis az abban a korban közismert énekek dallamait jelölte meg egy-egy verséhez.

Varga Tibor

Kátai Zoltán még azt is elmondta, hogy a fellépésekhez valamilyen különleges módon többnyire az énekek választják ki, szólítják meg őt, de voltak olyan alkalmak is, melyekre tudatosan készülnie kellett. Istentiszteletre vagy presbiterek, gyülekezeti tagok összejövetelére – amikor a hallgatóság művelődni, épülni akart – nyilván református énekeket, jórészt dicséreteket szokott választani. Ezzel szemben iskolai

fellépésekre történelmünkről szóló énekeket szokott egybegyűjteni, hogy megérintse a gyerekeket, a kisebbeket és a nagyobbakat egyaránt. Végezetül elmondta: dédelgetett álma, hogy a régi zenének is legyen olyan intézményi háttere, amely költségvetési támogatást kap, hogy koncerteket lehessen szervezni, hogy legyen megfelelő adatbázisa a magyar nyelvterület régi zenéjének.

De beszélgetésünket fel kellett függeszteni, mert kezdődött a Bormustra. Az alkalom kezdő áhítatát a helyi lelképásztor, Erdélyi Zoltán tartotta. Ezután az egyházmegye esperese, Szénási Szilárd köszöntötte az egybegyűlteket. A délután a helyi Napraforgó néptáncsoport fellépésével folytatódott, majd az est díszvendége, Kátai Zoltán Kossuth-díjas énekmondó előadása következett. Felejthetetlen élmény volt hallgatni a zsoltárokat, a dicséreteket és a verseket, melyeket a lant- és kobozkíséret mellett szólaltatott meg az előadó.

A kultúrműsor után kezdetét vette a borok kóstolása és a finom vacsora – vaddisznógulyás és helyben sült hazi kenyér. Az est hátralevő részében a jó hangulatról Szabó Árpád nótáénekes gondoskodott. A vendégek sorában köszönthettük még Zila Gábort, a Magyar Református Egyház Közéleti és Kulturális Központjának titkárságvezetőjét, aki csa-

ládával érkezett az alkalomra.

A szakmai zsűri, amely helyi, határon túli, illetve a szomszédos barsi egyházmegye borászaiból tevődött össze, a bormintákat még a kora délutáni órákban értékelte. A borkészítők ezért már türelmetlenül várták az eredményhirdetést. A 2019-es Bormustrán a következő dobogós helyeket hirdették ki: Fehérbor kategóriában: 1. Kecskés Pincészet – muskotály, 2.

Somogyi Roland – királyleányka, 3. Szili Sándor és fia – királyleányka. Vörösbor kategóriában: 1. Varga Tamás – alibernet, 2. Tóth József – dunaj, 3. TT Szabó Pincészet – cabernet sauvignon. Rosé kategóriában: 1. Klenkó Péter – cabernet sauvignon, 2. Bitter Mihály – andré, 3. Blahovics Ferenc – cabernet sauvignon. A Champion-díjat Varga Tamás 2017-es cabernet sauvignon-ja vitte el, a közön-

ségdíjat pedig a Domonkos Pincészet cserszegi fűszerese.

Az est hivatalos része a székely, majd pedig a magyar himnusz elénekülésével záródott, de örömeinkre még órákon keresztül jó hangulatban voltunk együtt, a vendégek csak nagyon lassan indultak el hazafelé.

Erdélyi Zoltán és Fritz Beke Éva

ÁLLJ MEG HÁT, FIGYELJ RÁM!

A Pest megyében található Őrbottyán harangöntéséről ismert. Kárpát-medence szerte számos templomban kondulnak meg az itt készült harangok. De nemcsak ez a különlegesség szolgálja Isten dicsőségét. Másik mementója a településnek, hogy Isten kinyújtott karja legyen az elesettek, a segítségre szorulóknak felé. Itt van az 1951-ben alapított és azóta folyamatosan működő Juhász Zsófia Református Szeretetotthon Fogyatékosokat Ápoló és Gondozó Intézmény. Fenntartója a Magyarországi Református Egyház, de a helyi egyházközséggel szoros lelki és személyi kapcsolatban áll. Napjainkban százhetvennyolc lakó és mintegy száz dolgozó tölti itt életé nagy részét. Az otthon lelkiségét meghatározó jelmondata: „Minden gondotokat őreá vessétek, mert neki gondja van rátok” (1Pt 5,7). A korábbiak mellé nem kis gondot és feladatot vállalt az intézmény vezetősége, amikor a kilencedik alkalommal, 2019. május 30-án és 31-én megrendezésre kerülő Együtt Egy-másért Fogyatékosokkal Élők Fesztiváljának lett a házigazdája.

Az első ilyen fesztivált 2003-ban Sajósenyén (Borsod-Abaúj-Zemplén megye) a „Fészek” Fogyatékosok Református Ápoló-Gondozó Otthonban tartották, és attól kezdve két évente jöttek ide a Magyarországi Református Egyház Szeretetszolgálatának intézményei és lakói a találkozásra. Az otthon az ökumenizmus szellemében nyitott más felekezetű, illetve állami, önkormányzati, alapítványi fenntartásban működő intézmények és családok irányába is. Idén Kövér Imre sajtósenyeni intézményvezető átadta a stafétát és a tapasztalatokat Görcsös Évának, aki az Őrbottyániak intézményét igazgatja.

A közel fél éves előkészületeket igénylő rendezvény programfelelőse és főszervezője Bányász Péterné Edina hitoktató, néhai Nehézy Károly lelkész, intézmény-

Szabó Gábor

alapító dédunokája volt. Az elkötelezett munkatársakkal együtt a technikai feltételek biztosítása mellett színes programot készítettek a jelentkezőknek. A reggeli áhítatot mindkét nap a sérültek színpadi bemutatkozása, szolgálata követte. A fesztivál fő célja, hogy az érintetteknek lehetőségük legyen két évente egy nagy színpadon bemutatkozni. De cél a közösségépítés, a találkozás, az öröm. A harminc helyről érkezettek színpadi műsoraiban és a kirakodó vásár termékeiben jól láthatóak voltak a sérültek és segítők értékei. A fesztiváldalt előre megtanulták, és a napok során többször elénekelték a résztvevők: Állj meg hát, figyelj rám! A két nap folyamán volt kisvonatozás, lovas szekerezés, gólyalás bohóc, óriás csúszda, kürtöskalács, büfé, nyilazás, vattacukor, teaház, tombola, kreatív foglalkozások. A hőlégballonos felemelkedés a kedvezőtlen időjárás miatt elmaradt, de a tűzijáték nem. A távolabbról érkezők elszállásolását is felvállalta az intézmény. Jól mutatja a méreteket, hogy az étkező sátor ötszáz

főt fogadott be egyszerre, a főszakács feladatát pedig nem más, mint a település polgármestere látta el. Közösséget vállaltak jelenlétükkel a kormányhivatal képviselői, a Szeretetszolgálat korábbi és jelenlegi csúcavezetői is. A fesztiválon való részvételt teljes ellátással, a regisztráció és visszaigazolás után mindenki számára ingyenessé tették.

A fesztivál célja nem utolsó sorban, hogy a sérültek is megtapasztalják: milyen nagy öröm adni. Ezért minden alkalommal egy határon túli magyar református fogyatékossgal foglalkozó munkát, beruházást támogatnak. Így esett a választás idén a felvidéki Marcelházai Református Egyházközség „Keskeny út” szeretetmunka nappali ellátás kialakításának támogatására, ami sérült embertársainknak és családtagjaiknak nyújt majd segítséget mindennapi életükhöz. A gyülekezetnek erre a célra alkalmas épülete – a volt református egyházi iskola – felújításra szorul. Így 2019. február 24-én Görcsös Éva igazgatónő munkatársaival együtt személyesen hozta el a fesztiváli meghívót Marcelházára. Mi örömmel fogadtuk az intézményvezető szószéki szolgálatát, és meghatódva vettük át a meghívót. A gyülekezetünk autóbusszal indult a rendezvény első napjára, ahol a „Keskeny út” csoport is szolgált a színpadon. Az elvezetett majd megtalált bárány énekes-verses összeállítással. A második napon az egyházközséget küldöttség képviselte.

Hálások vagyunk Istennek a testvéreink szívében feltámasztott felelősség és áldozathozatal szent indulatáért. Hogy akik maguk is rászorulnak mások segítségére, mégis akartak és tudtak adni. Külön erőforrást hordoznak az adományfalra elhelyezett szívvecské üzenetek, imádságok. Köszönjük.

Rác Jolán

KRISZTUSBAN VALÓ EGYSÉG ÉS NEMZETI ÖSSZETARTOZÁS

Egységnap előtt és után

Tavaly októberben Kassai Gyula esperes arra a nemes feladatra jelölt ki, hogy az Egységnap előkészítésébe bevont valamennyi Kárpát-medencei egyházmegye barsi küldöttjeként vegyen részt Berekfűrdőn egy munkatársi találkozón.

Áldott két napot töltöttünk együtt, lelkiekben megerősödve jöttem haza, és sok új ismeretséget kötöttem. Az erdélyi Sárosmagyarberkesz gyülekezetének lelkészével olyannyira jó szolgatársi-baráti viszony alakult ki, hogy a februári hasonló munkatársi találkozón megbeszéltük gyülekezeteink testvérgyülekezetekké válását. Mindkét egyházközösség presbitériuma örömmel üdvözölte ezt a lehetőséget, úgyhogy Debrecenbe, az Egységnapra már úgy ment tizenkilenc fős, kicsi csapatunk Ipolypásztórol, Garamsallórol és Zalabárol, hogy onnét egyenesen Sárosmagyarberkeszre megyünk ismerkedni.

Az Egységnap, az úrvacsorás istentisztelet, az imalánc (melyben jómagam is szolgáltam egyházunk öt másik lelkészével), a zászlós felvonulás, a sok ismerőssel való találkozás – mind csodálatos élmény volt. S ez még fokozódott, mikor este kilenc órakor megérkeztünk Sárosmagyarberkeszre, ahová szintén eljött a debreceni Egységnapról a már a helyiekkel két éve testvérkapcsolatot ápoló kárpátaljai Salánk küldöttsége.

A vacsora az ismerkedés jegyében telt. Vasárnap az ideiglenesen templommal alakított kultúrházban gyülekezett a helyi, a felvidéki és a kárpátaljai közösség, mivel a templom felújítása miatt a művelődési ház ad otthont az istentiszteleteknek. Csodálatos volt hallani a három elszakított országrész tagjainak szájából és szívéből felcsendülő nemzeti imádságunkat, a Himnuszot.

Délután Kővár várához kirándultunk, és megismerkedtünk a helyi gyülekezet és templom történetével.

Hétfőn elköszöntünk vendéglátóinktól és megbeszéltük, hogy július 26-28. között látogatnak el hozzánk, többek között a testvérgyülekezeti szerződés aláírásának céljából. Hazafelé még Nagybánya szépségeit tekintettük meg, és tele élménnyel, Isten iránti hálával érkeztünk meg otthonainkba. Mind ezért SDG.

Nemzeti összetartozás

2019. június 2-án hat gyülekezet – Abaújszina, Hidasnémeti, Hernádszurdok, Miglécnémeti, Perény és Tornyosnémeti – hívei gyűltek össze Abaújszínán, az ősrégi református templomban, hogy nemzeti összetartozásukat és Krisztusban való egységüket ünnepeljék.

Hadas Katalin, az abaújszina gyülekezet jegyzője a jelenlévő vendégek névszerinti köszöntése után elmondta, hogy bár a 99 évvel ezelőtti események következtében az országhatárok megváltoztak, amikor az íróasztalok mellett a bársonyszékekben országok, települések és em-

Fritz Beke Éva

berek sorsáról döntöttek, de az emberi lelkek és szívek összetartozásán nem tudtak változtatni.

Igehirdetésében Balog Zoltán, református lelképásztor, miniszterelnöki biztos, az Emberi Erőforrások Minisztériumának volt minisztere elmondta, hogy milyen nagy örömet jelentett számára a Magyar Országgyűlés kilenc évvel ezelőtti elhatározása, miszerint június 4. a nemzeti összetartozás ünnepének napja lesz. Az istentisztelet elején felolvasott igeszakasz – melyben Jézus lecsendesíti a tengert – olyan emberekről szólt, akiknek viharba került az élete. Mint a történetbeli tanítványoknak, a Jézust követőknek ma is sokszor kerül viharba és veszélybe az élete, és sokan egyedül vannak a bajban. Amikor 1920-ban megtörtént a tragédia, a magyar nemzet is

magára maradt. Nem volt mellette senki. Éppen ezért fontos ma is, hogy amikor a szomszédos országoktól akármilyen pici segítség is kínálkozik, meg kell ragadni az alkalmat. Ha valaki ma is úgy érzi, hogy egyedül van a bajban, meg kell szólítani Jézust, kérni kell a segítségét. Kiáltani kell: „Uram, segíts, nem látod, hogy elveszünk?!” Majd az óriási vihar után jön az óriási csend! Ugyanis a vihar nem valamilyen okból, hanem valamilyen céllal történt, és történik ma is. És ez a cél a CSEND! És ebben a csendben kérdezze meg a keresztyén ember, hogy mire adatott a vihar. Ugyanis azokban a viharokkal terhes évtizedekben tudatosította a magyarság, hogy mit is jelent Jézus Krisztus tulajdonának lenni. Napjainkban is fel kell ismerni, hogy minden vihar és próbatétel azzal a céllal történik, hogy a nemzet, a gyülekezetek, az egyének keressék az egységnek, az összetartozásnak az útját.

Az ünnepi alkalom Berta Fanni énekeivel és Sivák Dóra szavalatával, majd a Ficzer Tímea által vezetett Abaúj kamarakórus fellépésével folytatódott. Ezt követően a mostani parókia udvarán felavatásra került a régi parókia gyülekezeti házzá átalakított épülete. Géresi Róbert lelkész Ficzer Bertalan gondnokkal és Balog Zoltánnal közösen vágta át a nemzeti színű szalagot. Ezt az aktust az abaújszina hagyományörzők éneke zárta.

Az alkalmat követő szeretetvendégségen megtudtuk, hogy a templomban felsorolt települések gyülekezetein kívül több helyről is ellátogattak a már hagyománnyá váló ünnepi alkalomra. Thomka István, a hidasnémeti gyülekezet gondnoka elmondta, hogy nyolc évvel ezelőtt támadt az a gondolata, hogy jó lenne, ha a határ két oldalán élő magyar reformátusok közösen ünnepelnék meg a Nemzeti Összetartozás Napját. Ugyanis Hidasnémeti, Tornyosnémeti és Miglécnémeti történelmileg egy egyházhoz tartozott. 1920-ban Miglécnémeti átkerült a határ csehszlovák oldalára. Thomka úr ötlete – hogy Tornyosnémeti református templomában ünnepeljék a nemzeti összetartozást – megtetszett az általa megszólított Géresi Róbert abaújszina lelképásztornak. Közösen elhatározták, hogy a fentebb említett három gyülekezet a hozzájuk tartozó leánygyülekezetekkel

együtt minden évben közösen ünnepel majd, és mindig más-más gyülekezet lesz a rendezvény házigazdája. Mivel ez a nyolcadik alkalom volt, így egyszer már mindegyik gyülekezet helyet adott a rendezvénynek. 2020-ban Hidasnémeti lesz a házigazda, ahol már most folynak az előkészületek az összetartozás napja 100. évfordulójának ünneplésére.

Az ünnepélyen megkérdeztük Balog Zoltánt, hogy mit jelent számára egy ilyen alkalmon való részvétel, ahol ennyi ember gyűlt össze a nemzeti összetartozás megünneplésére: „Nincs nagyobb erőforrás, mint az, hogy összetartozunk, és egymásnak adjuk az erőt. Ilyenkor, amikor eljön ide több száz magyar református a határ két oldaláról, akkor

azt érezzük, hogy nem magunkat ünnepeljük, és nem is gyászolunk, hanem azt ünnepeljük, hogy Isten kegyelme még mindig összetart bennünket, és ha ez a következő száz évben is így lesz, akkor nagy bajunk nem történhet.”

Így legyen! Hallgassa meg az Úr Isten!

Ambrus Erika és Fritz Beke Éva

MOST LŐJ! MOST LŐJ! GÓÓÓL!

Beszámoló az egyházmegyei focibajnokságokról

A nyári hónapokat napsütés, kirándulás, kikapcsolódás jellemzi. Gyülekezeteink is igyekeznek változatos, tartalmas időtöltést biztosítani az ifjúság részére. Ilyen rendezvények az egyházmegyei focitornák is. Bár ezen alkalmakat az általános iskolai korosztály részére rendezték meg, szerkesztőségünkbe érkezett tudósítások mégis arról árulkodnak, hogy a hangulat felért egy nemzetközi rangadó hangulatával.

A Vágfarkasdi Református Egyházközség „terepadta” lehetőségeit kihasználva 2019. június 7-én megrendezte a református hitoktatást látogató alapiskolás gyermekek számára a **Komáromi Református Egyházmegye V. Egyházmegyei Focitornáját**.

A focitornára nyolc gyülekezetből kilenc csapat érkezett: Madar, Érsekújvár, Gúta, Martos, Zsigárd, Perbete és Martos vegyes csapattal; Komárom és Vágfarkasd pedig két-két együttesel képviselte magát.

Az alkalom a tempóban kezdődött, ahol Erdélyi Pál helyi lelkipásztor köszöntötte a résztvevőket, majd pedig az ige megvilágításában beszélt arról, hogy a labdarúgás milyen áldott eszköz lehet arra, hogy erősítse a csapatszellemet és a közösségért végzett szolgálatot. Kiemelte továbbá azt is, hogy ezen a tornán nem a győzelem megszerzése a legfőbb cél, hanem az ismerkedés és a barátság.

A nyitó áhítat után megtörtént a sorolás, majd kezdetét vette a focitorna, mely mindvégig izgalmas, színvonalas és sport-

szerű játékot hozott. A fiataloknak és a felnőtt kíséretnek a helyi gyülekezet legaktívabb tagjai - Molnár Károly gondnok úr vezetésével - sok finomsággal kedveskedtek, többek között finom, katlanban főtt gulyással és fagyival.

A tornát megérdemelten Komárom II. csapata nyerte, megelőzve Vágfarkasd II. és Gúta együtteseit. A győztesek kupákat és érmekeket is kaptak, de különdíjak is szétosztásra kerültek. A legeredményesebb góllövő Csomor Áron (Komárom) lett tíz találattal, a legügyesebb kapusnak Molnár Ákos (Vágfarkasd) bizonyult, a legjobb játékosnak Fördös Áront (Gúta)

Csaba Zoltán

választották, a torna „fair play” díját pedig az érsekújváriak kapták.

A focitorna ünnepélyes eredményhirdetéssel, majd pedig Szénási Szilárd esperes gondolataival zárult, aki egyúttal megköszönte a szervezők és a játékezők áldozatos munkáját is.

Bízunk benne, hogy ezzel a színvonalas rendezvénnyel ebben az esztendőben is sikerült örömet szerezniünk a sportolást és barátságot kedvelő református fiataloknak, de sajnos meg kell említenünk azt is, hogy tornánkat idén nem kerülte el a

sérülés. A kéztörést szenvedett zsigárdi fiatal testvérünknek, Tímár Matyinak mielőbbi gyógyulást és felépülést kívánunk, idézve a régiek bátorító szavait: „Így híresedik a gyerekek!” A kedvét tehát ne szegjék a történetek!

A Zempléni Református Egyházmegye ideai focibajnokságán történelmi siker született. Június 29-én ötödik alkalommal a mindenkori házigazda kiskövesdi gyülekezet fogadta az öt benevezett csapatot a zempléni egyházmegye focikupáján. A versenykiírás értelmében ezúttal is volt két vegyes csapat. Egy-egy gyüle-

kezet ugyanis összeállhat, ha nincs teljes csapatra való focizni szerető fiatalja, tehát: Királyhelmece, Kiskövesd, Kiskövesd-Szerdahely, Nagygéres-Örös és Nagykövesd vett részt a megmérettetésen.

A csapatvezetők és a csapatkapitányok rövid tanácskozás után úgy döntöttek, hogy körmerkőzéses formában bonyolítják le a tornát, mindenki mindenkivel egyszer játszik, és a legtöbb pontot gyűjtő csapat nyeri a bajnokságot. Blánár Erik a bevezető áhítaton a sporthoz hasonlatos lelki küzdelemre biztatta az ifjúságot az 1Kor 9,24–27 alapján.

A helmeceiek sorozata az idén megszakadt, új győztest avattak. Az utolsó fordulóban Királyhelmece és Nagykövesd ütközött meg. A két legjobb csapat kiemelkedő, döntőnek beillő mérkőzést játszott. És Tóth Balázs révén (ő, az a rettegett bal láb...) a helmeceiek vezetést is szereztek. Az ötödik percben. Most nem csendesedett el a lelátó. Semmi meglepő

nem történt, vannak dolgok, melyek nem változnak. Ha focikupa, akkor a Helmec a bajnok – az elmúlt években ez szinte természeti törvényé lett. Aztán mégis máshogy történt. Az első féldőben egy szép támadás végén Nagy Stefán egyenlített. Aztán a 13. percben a nagykövesdi csapatkapitány és a torna legjobbjának választott játékos, Bodnár László (ilyen fiatalon elegánsan, mégis célratörően játszva) megszerezte a vezetést. Mindenki érezte, hogy nagy dolgok, történelmi események vannak készülöben. A 17. percben pedig jött a csupa szív Balogh Kristóf. Agresszív letámadása gólt eredményezett. Találata jól jellemezte a nagykövesdi csapat tartását, elkötelezettségét. Szóval a nagykövesdiek megfordították a meccset: 3-1-es győzelem született.

Bár a helmeciek – Szaniszló tanár úrnak köszönhetően – újra szervezetteren és okosan játszottak, Nagykövesd megérdemelte a sikert. Mintha egy fokkal jobban akarták volna a győzelmet. Megragadták az utolsó esélyt, ugyanis a csapatból többen is kiöregednek a kilencedik évfolyamból, jövőre már nem jöhetnek a focikupára.

De így van ezzel a többi csapat is. A focikupa legendás játékosai búcsúztak a

tornától, hogy jövőre új legendák születessenek. Nem lesz ott például a gólkirály (a focira termelt, zabolázhatatlan tehetségű) Horváth Zoltán, a Nagygyéres-Örös egyes csapat játékos, aki ez évben 12 gólt rúgott. Az első két meccsén még kereste önmagát, aztán Kiss Miklós lelkipásztor, a csapat szakvezetője félrevonta őt, lelkére beszélt, és adott neki egy-két jó tanácsot. A lelkifröccsöt az ellenfelek bánták. (Bár egyesek szerint az ebédre felszolgált finom gulyásleves hozta meg a gólvágó ihletét.) Horváth előbb 7, majd 5 góllal terhelte meg riválisai hálóját. Csapatát végül a harmadik helyig vezette.

Ha már az egyéni díjaknál tartunk, a kiskéresi Tirpák Attila lett a legjobb kapus. A fiatal legény bravúrok sokaságát mutatta be. Egész csapata örült elismerésének. És ez az, ami igazán jellemzi a kiskéresieket: őszintén, gyermeki derűvel játszanak. De a focikupa nem gyermek-

mese. Jövődöbeli szándékaikat jelzi, hogy a szakmai stábot Feke Gábor tanár úrral erősítették meg. Az első évek dobogós sikerei talán már jövőre megismételhetők lesznek.

A zempléni egyházmegye focikupájának sajátossága, hogy a testvériség jegyében a mérkőzések után közös fénykép készül

a rivális csapatokról. A másik sajátosság, hogy a mérkőzéseken csúnya beszédért 3 perces kiállítás jár. Mindez megcsúsz, de nem helyeselhetjük. A szervezők öröme, hogy csupán egyetlen ilyen büntetés született.

A torna zárszavát, kiértékelését Blánár Erik espereshelyettes (és fanatikus Kiskéres-drukker) tartotta. Köszönetet mondott a rendező gyülekezetnek, átadta a vándorkupát a nagykövesdieknek és az egyéni díjakat – az említett legjobb egyéni teljesítmények mellett Szoták Veronikának is, aki egyetlen lányként vett részt a kupán. És nem hímezni jött: a szakmát is elismerésre indítva faragta a fiúkat. Bátran és jól játszott. A focikupán résztvevő fiatalok a nagyvonalú felajánlásoknak köszönhetően jelentős kedvezményt kaptak az egyházmegye nyári táborainak részvételi díjaiból.

Erdélyi Pál és Langschadt István

MICSODA BIZALOM

Kirchentag 2019, Dortmund

Az idén 37. alkalommal, június 19-23. között Dortmundban került megrendezésre a Kirchentag (37. DEKT – 37. Németországi Protestáns Egyházi Napok), melynek a 2Kir 18,19 verse szolgált motorként. Ennek alapján a „bizalom” kérdése volt az a vezérgondolat, mely körül minden esemény zajlott. Ehhez kapcsolódott az idei Kirchentag színválasztása is: a zöld, mely a bizalom és a reménység színe. Már a nyitó istentiszteletre készülve Dortmund belvárosában egyre több zöld színbe öltözött emberrel találkoztunk, és a Kirchentaghoz kapcsolódó különböző zöld díszeket láttuk mindenütt.

Egyházunkat az elmúlt évek gyakorlatához híven, a külügy szervezésében

legfőképpen református egyházi gimnáziumaink diákjai és pedagógusai képviselték Léváról és Rimaszombatból. Rajtuk kívül lehetőséget kaptak egyetemes egyházi szolgálatban lévő lelkészek is, hogy részt vegyenek az eseményen, így összesen harminchatan voltunk. Az utat a Rajnai Evangélikus Egyházkerület támogatásából tudtuk megvalósítani, amely rendszeresen hozzájárul egyházunknak ezen a rendezvényen való részvételéhez. Az elszállásolást a rendezők általában iskolákban, közösségi szállásokon oldják meg, de arra is van lehetőség, hogy családoknál lakjunk. Nagy meghatódással tapasztaltuk szállásadó német testvéreink öt napon át tartó vendégszeretetét és örö-

mét. Esténként vagy akár a reggelinél is sokat beszélgettünk vendéglátóinkkal az éppen aktuális kérdésekről – így megismerve egymás véleményét, gondjait és problémáit –, és közelebb kerülhattunk egymáshoz.

A rendezők újra hatalmasat alkottak az elmúlt évek Kirchentagjaihoz hasonlóan az idei 37. alkalommal is. Bár néme-lyest – éppen a németországi pünkösdi szabadságolás miatt – kevesebb volt a regisztrált résztvevő, de így is a napi eseményekre, a mintegy 2400 rendezvényre hozzávetőlegesen 120 ezren látogattak el. A legtöbben – 40-50 ezren – az Ostentornál a nyitó és a Signal Iduna Park stadionjában (Borussia Dortmund – BVB

Palcsó Attila

stadionja) a záró istentiszteleten vettek részt. A másik legnagyobb érdeklődést kiváltó esemény a Martin Luther King életét feldolgozó kórusmusical volt, amit a Westfalenhallében 30 ezer látogatóval együtt nézhettünk meg. Ennek egyik érdekessége az volt, hogy az előadást 2000 tagból álló kórus éneke tette valóban maradandóvá. De hasonlóan nagy népszerűségnek örvendett a lelkész-énekes Clemens Bittlinger előadóművész zenekarának és vendégeinek – a Fools Garden és a Maybepop együttesek – előadása is, melyre szintén több tízezer látogattak el. Ezeken a megaeseményeken kívül minden délelőtt bibliaitanulmányozás, a „Lehetőségek Piacán” több ezer kiállító

standja, különböző stílusban és helyszíneken tartott istentiszteletek, pódiumbeszélgetések, koncertek és számos más rendezvény várta az érdeklődőket.

A hatalmas programkínálatból a nem németek közül természetesen azok mazzsolázhattak leginkább, akik a német nyelvben járatosak. Ezen kívül a zenei és más kulturális alkalmak kellő lehetőséget biztosítottak a csaknem 3000 külföldi résztvevőnek, hogy megtalálják az érdeklődésüknek megfelelő eseményt. Ezen az éven arra is volt lehetőség, hogy a csoportunk kisebb kirándulást is tegyen a közeli Bad-Münstereifel, Monschau és Aachen városokba, ahol a 14-15. századi német épületeket tekinthettünk meg.

Aachenben ellátogattunk a dóm magyar kápolnájába is, ahová egy ottani, magyar származású református presbiter testvérünk vezetett el bennünket.

A záró istentisztelet alapigéje a Zsid 10,35 volt: „Ne veszítsétek el tehát bizalmatokat, amelynek nagy jutalma van”. Ezzel az igével a lelkünkben indultunk haza abban reménykedve, hogy az itt megszerzett tapasztalatokkal, lelki, szellemi és különböző kulturális élményekkel gazdagodva, szem előtt tartva Pál apostol útmutatását – „mindent vizsgálatok meg: a jót tartsátok meg” (1Thessz. 5,21) – véghezjuttatjuk további szolgálatunkat Krisztus földi egyházában.

Palcsó Attila

COLSON-DÍJ 2019

Örömteli alkalom volt 2019. június 20-án a budapesti Evangélikus Hittudományi Egyetem kápolnájában tartott Magyar Testvéri Börtöntársaság és Börtönlelkészek Magyarországi Szervezete közös közgyűlése, ahol átadták a 2018-2019-es Bonhoeffer- és Colson-díjakat. A díjazottak között volt a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház lelkésze, ThDr. Antala Éva, a Szlovák Testvéri Börtöntársaság ügyvezető igazgatója, a nagyölvedi és farnadi gyülekezetek lelkésze, a Raoul Wallenberg-díj kitüntetettje.

A közgyűlés Csepregi Zoltán, az Evangélikus Hittudományi Egyetem rektora üdvözlésével kezdődött, majd Gáncs Péter nyugalmazott evangélikus püspök áhítata következett, aki a napi ige alapján többek között arról beszélt, hogy egy alkalom kezdő áhítata olyan, mint a koncertek előtti hangolás. Mi azonban nemcsak egymásra, hanem a Nagy Karmesterre hangolódunk rá, s az a jó, ha úgy érezzük: az

Antala Zsuzsa

ige nemcsak nekünk, hanem rólunk szól. Elmondta: ő a börtönben tanulta meg, mekkora súlya van a kegyelem és békeség szavaknak a rabok között, hiszen a börtönmisszió célja a fogvatartottakkal való közösségvállalás. Kiemelte a szeretet, a szabadság, a reménység közlésének fontosságát. Az evangélikus énekeskönyv dicséreteinek énekléséhez Dinnyés József daltulajdonos vállalta a kántori szolgálatot gitárjával.

Katona Csilla, a Magyar Testvéri Börtöntársaság elnöke köszöntötte a közgyűlés résztvevőit. Roszik Gábor evangélikus lelkész, a Magyar Testvéri Börtöntársaság alapítója és 25 éven keresztül elnöke vette át a szót, hogy beszámoljon a társaság két díjáról, a Bonhoeffer-díjról és a Colson-díjról. Mindkét kitüntetést a börtönmissziós munkatársak és börtönlelkészek javaslatai alapján ítélik oda: az előbbi kétevente, az utóbbit évente egy katolikus és egy protestáns börtönmissziósnak.

Az idei Colson-díj protestáns díjazottja ThDr. Antala Éva, a SZRKE börtönmissziós koordinátora, a Szlovák Testvéri Börtöntársaság ügyvezető igazgatója kapta húsz évi börtönszolgálatá elismeréséül. A díjazott lelkész e téren való munkásságát maga Roszik Gábor mutatta be. Elmondta, hogy 1999-től dolgozik együtt Antala Évával, akinek az induló, felvidéki munkájához minden segítséget megadott. Kiemelte, a jelenlévők között ő az egyetlen, aki doktori munkáját – A tempera-

mentumfaktorok szerepe a hosszú időt és életfogytiglanig tartó szabadságvesztésre ítélték lelkigondozásánál – is e témakörben írta a prágai Károly Egyetem Huszita Hittudományi Karán. A díj átvétele után a díjazott lelkész nő megköszönte nemcsak a

díjat és a szolgatársak elismerését, hanem azt a sok támogatást is, amit eddig kapott ezen a téren. Továbbá megköszönte munkatársai segítségét, valamint röviden beszámolt a szlovákiai börtönökben végzett programokról. Reformátusként a Soli Deo

Gloria dicsőítéssel zárta gondolatait.

A díjátadón jelen volt két munkatársa – Balogh Ildikó és Ambrus Erika, valamint a lelkész nő testvére, dr. Antala Zsuzsanna is.

Ambrus Erika

2. EGYHÁZMEGYEI CSALÁDI NAP ABAÚJ-TORNÁBAN

Az Abaúj-tornai Református Egyházmegye negyvennégy gyülekezetéből mintegy hétszáz lélek találkozott két év után ismét, június 22-én a festői Szádalmáson. Az immár hagyománnyá váló alkalom –

Szarvas László

az Egyházmegyei Családi Nap – célja, hogy egy szívvel, egy lélekkel Isten nagy családjaként legyünk együtt: egyszerre figyelve Őrá és egymásra is, egymás hite által megbátorodjunk, és megerősödjünk az Úr Jézus Krisztus követésében.

A gyülekezést a kora reggeli órákban a gulyásversenyre benevezett egyházközségek csapatai kezdték, hogy időben hozzálassanak az asztalközösséget teremtő étek elkészítéséhez. A találkozó vezérigéjének értelmében – „Uram, te voltál hajlékunk nemzedékről nemzedékre” (Zsolt 90, 1) – visszatekintettünk

az elmúlt 30 évre, hogy miként munkálkodott, vezetett bennünket az egyház és a történelem Ura. A kezdő istentiszteletre a kőrösi énekkar és az ifjakból álló Horizont zenekar – három nemzedék együtt – hívogatott, majd azt követően Kendi Csaba, a Zempléni Református Egyházmegye esperese hirdette Isten ígését. Noé hűségét és kitartását állította eléünk példaként, aki a saját nemzedéke életmódjával, szokásaival és közönyével szemben az Istennel járta élete útját, s éppen ezért válhatott Isten újat kezdő és szabadító tervének eszközévé. A mi nemzedékünkben is így keres Isten Jézus követésében járó tanítványokat, akiket áldássá tehet a teremtett világ és az aktuális generáció számára.

A legkisebbek az abaújtornaiak bábelő-

Szarvas László

adása révén hallották az ige üzenetét a szeretetre vágyó süni történetén keresztül. Az iskola előterében egy kiállítás keretében ismerhettük meg gyülekezeteink műemlék templomainak múltját és jele-

Szarvas László

nét: Kassa, Csécs, Péder, Szilice, Berzété, Pelsőc, Borzova, Szalóc, stb. A kiállítás magába foglalta a meglévő rozsnyói iskoláról, a Kassán, Szepsiben és Rozsnyón épülő-induló óvodákról, bölcsődékről készült tablókat, valamint a F fiatal Reformátusok Szövetségének Csécsen és Borzován működő központjainak és a legújabb kassai Magyar Református Központ tablóját. Eközben megkezdődött az öt benevezett gyermekfutballcsapat bajnoksága Hranyó Mihály tornagörgői lelképásztor koordinálásával. Az idősebb nemzedék tagjai pedig Buza Zsolt rozs-

nyói lelkipásztor által vezetett ke-rekasztal-beszél-getésen vették számba az elmúlt 30 év mind pozitív, mind negatív történetéseit, változásait abban a hitben és reménységben,

Szarvas László

hogy javunkra van mindaz, amit Isten kezéből fogadtunk el. A futballpályán a rimaszombati Dalia egyesület tagjainak jóvoltából felépült az édesanyák jurtyja, amely napközben a kisgyermekes anyukáknak adott ideiglenes otthont a Hajdú Tímea által vezetett Ringató foglalkozás idejére. Ugyanitt ismerkedhettek az érdeklődők az ősi magyar baranta harcművészet fortélyaival, valamint kipróbálhatták az íjászkodást. Délre elkészült a gulyás is, így valamennyi résztvevő a kapott, gazdag lelki táplálék mellett a testét is megerősíthette. Délután a központi nagyszínpad adott helyet az egyházmegyéink területén működő-szol-

tásával. Őket követte az alkalmi EMEN (Egyházmegyei Nap) Zenekar, melynek tagjai – Vargha Balázs szádélői, Molnár Árpád szepesi és André János szilicei lelkipásztorok – az elmúlt 30 év keresztyén „slágerre” vált dalaiból és Vargha Balázs énekeiből hoztak egy csokorra valót. A Nagyidai Hagyományörzők egyházmegyéink egykori névadó vármegyéjének, Abaújnak és Tornának jellegzetes népdal- és tánckincséből adtak ízelítőt. A kassai gyülekezet ifjúságának zongora- és fuvolakisérettel szolgáló triója – Orémus Péter vezetésével – a hallgatóságot ismét elcsendesedésre hangolta. A gulyásverseny és a futballbajnokság győztesei-

gáló különböző csoportosulások koncertjeinek. Elsőként a rozsnói református iskola zenekörét látogató tanulók léptek fel André János szilicei lelkipásztor veze-

nek kihirdetése után (Körös és Csécs) Orémus Zoltán esperes ajándékkosárral köszönte meg a helyiek befogadó szeretetét, hogy ismét helyet adtak a családi napnak. Az azt követő Abaúj Kamarakó-

Szarvas László

rus többszólamú énekmondása – Ficzeré Tímea vezényletével – bevezette a záró áhítatot, amelyen Nagy Komáromy Zsuzsanna felsőlánci beosztott lelkipásztor a bizonyágtételében elmondta, hogy jó dolog együtt lenni; de mindaz a jó, ami itt velünk történt, csak akkor szolgálja javunkat, békességünket, ha életünket és szolgálatunkat a Vele való közösségben éljük. Végül az esperes áldásmondásával zárult az egész napos, generációkat átfogó alkalom, amelynek – reményeink szerint – két év múlva lesz a folytatása. Visszatekintve az elmúlt 30 évre és a családi napra elmondhatjuk, hogy nemcsak nemzedékről nemzedékre volt hajlékunk az Úr, hanem a jelen és az eljövendő nemzedékek során is az lesz az Úr Jézus Krisztus által; ha Noéhoz hasonlóan mi is megmaradunk az Ő jelenlétében, és Vele együtt járjuk életünk útját itt, az Abaúj-tornai Református Egyházmegye gyülekezeteiben, hűen Hozzá és a Tőle kapott magyar gyökereinkhez. Soli Deo Gloria!

Molnár Árpád

Szarvas László

DICSÉREM AZ URAT, AMÍG ÉLEK

Koreai énekkar hangversenye a komáromi református templomban

2019. június 25-én európai körútjának első állomásán Komáromban, a református templomban adott hangversenyt a Koreai Presbiteriánus Egyház Nőszövetségi Énekkara. Az énekkart Egyházunk püspöke Fazekas László és Park Sungkon a Szlovákiában működő Koreai Református Gyülekezet megalapítója és lelkipásztora köszöntötte.

A koreai református női kórus nemzetközi szervezetének vezetője Hong, Ki Sook presbiter elmondta, hogy a kórus ebben az

évben ünnepli fennállásának 27. évfordulóját. A komáromi hangversennyel a kórus tizenkettedik kelet-európai koncertkörútja kezdődött meg. Innét Magyarországra készültek, ahol három fellépést terveztek: egyet Debrecenben, kettőt pedig Budapesten. A körút harmadik, egyben befejező állomása a horvátországi Zágrábi Koreai Egyházközség. Hong, Ki Sook köszönetet mondott a lehetőségért, hogy a dél-szlovákiai emberek közé is elhozhatták dalaikat, melyek a zenei élményen kívül az evangé-

lium terjesztését is szolgálják. A hangverseny három részből állt össze. Az első rész „Az isteni kegyelem dala” nevet viselte, melyben három éneket hallgathattak meg a közönség. Amíg az énekkar tagjai nemzeti viseletükbe öltöztek át, addig Fekete Vince főgondnok úr hegedűn és hitvestársa Fekete Éva zongorán játszott egy olyan koreai zeneművet, melynek kottájával nyolc évvel ezelőtt Park Sungkon ajándékozta meg őket. A második rész a „Dal és ária” nevet viselte, melynek keretén belül a koreai nép

legnépszerűbb dala – magyarul Új szellő – is elhangzott, a végén pedig csodálatos áriában gyönyörködött a hallgatóság. A harmadik rész „Az élet dicsérete” tartalmazta az énekeskönyvünkben szereplő, „Hadd menjek Istenem mindig feléd” kezdetű 422. dicséret koreai változatát is. Felemelő élmény volt, amikor az említett éneket a karmester kérésére a kórusal egyszerre magyarul is énekelte a közönség. A hangverseny végén a hallgatóság állva, vastapsal köszöntö meg a csodás zenei élményt.

Isten áldja a kórus további munkáját, és ezúton is köszönetet mondunk áldott szolgálatukért!

Fritz Beke Éva

Fritz Beke Éva

TANÉVZÁRÓ ISTENTISZTELET ROZSNYÓN

A Rozsnyói Református Egyházközség Alapiskolájának idei tanévzáró istentiszteletén nemcsak a végzős tanulók búcsúztak iskolájuktól, hanem lelkipásztoraink is, és egy jeles eseményre is sor került.

Az istentisztelet menetébe a tanulók is aktívan bekapcsolódtak igeolvasással, imádsággal. Buza Zsolt lelkipásztor Mk 11,24 alapján a hitből való imádkozás fontosságára hívta fel a kilencedikesek figyelmét. Majd arról a sziklán, erdőn áttörő folyóról mondott példázatot, mely nem engedte, hogy bármi is megállítsa. Amikor a sivatagon kellett átfolynia, a homok felszívta a folyó vizét, és csak egy vékony kis erecske maradt belőle. Ekkor szózat hallatszott a magasból: „Hagyd abba az erőlködést, bízd rám magadat!” Felhő jött, eső esett. A folyó újból megduzzadt. „Ti gyermekek se erőlködjetek, ha jönnek a nehézségek, hanem Istenben bízotok, Tőle kérjeteek segítséget!” – bízatta a lelkipásztor az ifjúságot.

Istentiszteletünkön sor került az iskolánk számára készített zászló átadására, melyet készítője Pécsi L. Dániel jelképművész mutatott be részletesen. A zászlón lévő címer három részre oszlik: A

felső részben egy nyitott könyv, a Biblia, alfa és ómega látható kék mezőben. Alatta bal oldalon, zöld mezőben Rozsnyó város eredeti címere – bányászkalapács, véső és három rózsza – helyezkedik el. A

jobb oldali mezőben pedig református egyházunk szimbóluma, a vízen úszó gálya látható. A címet zöld szalag fogja körül, melyen az 1997 és 2019 évszámok között iskolánk megnevezése olvasható. A zászlóra két szalagot tűztünk, egyiket a gyülekezet, másikat az iskolánk nevében.

Az igazgatónő, Juhász Edit az évzáró beszéde végén búcsúzott elköszönő lelkipásztorainktól, dr. Buza Zsolttól és Buza Bodnár Arankától. Megköszönte lelkiismeretes munkájukat, melyet az iskolában

végeztek a tanulók, pedagógusok között, és biztosította őket, mindenkor szeretettel és hálával fognak gondolni rájuk.

Varga Zoltán espereshelyettes az abaújtornai egyházmegye nevében mondott köszönetet a lelkészházaspárnak. Az odaadó szolgátról az Úr Jézust idézte: „Az Emberfia nem azért jött, hogy szolgálja nekik, hanem hogy szolgáljon, és életet adjon váltságul sokakért” (Mk 10,45).

Buza Zsolt búcsúbeszédében kiemelte, hogy ők is együtt ballagtak és búcsúztak a kilencedikesekkel, mivel éppen kilenc évvel ezelőtt léptek be ők is rozsnyói szolgálatukba. Most pedig nem saját előbbre jutásuk érdekében, hanem Isten hívására mennek a pozsonyi gyülekezetbe.

Tanévzáró istentiszteletünket iskolánk címeres zászlójának felavatása és megáldása alkalmából megtisztelte dr. Kis Boáz, a Magyar Népfőiskola Collegium elnöke.

Isten áldása kísérje útjukon végzős tanulóinkat és elköszönő lelkipásztorainkat az új szolgálati helyükön. Mondjuk mi is a zsoltárossal: „Megáldja azokat, akik félik az Urat, a kicsinyeket a nagyokkal együtt” (Zsolt 115,13).

Mixtaj Johanna

Egyházunk vezetőségének részvétele rendezvényeken

• Június 11. és 14. között Berekfürdőn tartotta a Szlovákiai Református Keresztény Egyház lelkésztovábbképző tanfolyamát, amelyen a nyitó áhítatot Fazekas László püspök és Ján Semjan

püspökhelyettes tartotta. A tanfolyam előadásai a Protestantizmus és társadalomszemlélet témakörre összpontosítottak. Előadást tartott dr. Karasszon István professzor a „jövevény” kifejezésről az

Őszövetségben; dr. Ján Štefan, a prágai Károly Egyetem Evangélikus Teológiai Fakultásának szisztematika tanára Luther evangélikusságáról és Kálvin reformátusságáról szolt a hallgatókhoz. And-

reas Hess svájci lelkipásztor interaktív előadást tartott a tékozló fiú példázata alapján, majd dr. Fischl Vilmos beszélt a világban folyó keresztényüldözésről, hangsúlyosan érintve az iszlám jellemvonásait. A továbbképző úrvacsorával egybekötött istentisztelettel zárult. A szlovák lelkipásztorok külön előadásokat hallgattak.

- Június 15-én az újonnan megválasztott köztársasági elnök asszony, Zuzana Čaputová inaugurációján egyházunkat Fazekas László püspök és Fekete Vince főgondnok képviselte Pozsonyban, a Szlovák Filharmónia épületében. Ezt követően a Szent Miklós-templomban ökumenikus Te Deum alkalmával imádkoztak a résztvevők az elnök asszony felelősségteljes munkájáért.

- Június 16-án Nagykövesden Kendi Csaba, a Zempléni Református Egyházmegye esperese iktatta be megválasztott lelkészi tisztébe Böszörményi Tamás lelkipásztort. Egyetemes Egyházunk püspöke és főgondnoka is részt vett az

eseményen, és Fazekas László végezte az igehirdetés szolgálatát.

- Június 22-én a Calvin János Teológiai Akadémia megalakulásának 25. évfordulója alkalmából szervezett megemlékezésen részt vett Fazekas László püspök is. Az alkalom a Komáromi Református Egyházközség udvarán a CJTA emléktáblája előtti főhajtással kezdődött, majd SJE RTK előadótérképében visszaemlékezések hangzottak el a CJTA tevékenységéről.

- Június 30-án Komáromban átadásra került a Kárpát-medencei Óvodaprojekt keretében az első zöldmezős beruházásként felépült Csillag óvoda és bölcsőde. Az alkalmon ígét hirdetett Balog Zoltán lelkipásztor, miniszterelnöki biztos, beszédet mondott dr. Grezsa István, az óvodaprojektért felelős miniszteri biztos. Jelen volt még Prékop Mária, a SZK Oktatási Minisztériuma Nemzetiségi Főosztályának igazgatója; Menyhárt József, az MKP elnöke; Kanócz János docens, a kassai Műszaki Egyetem Művészeti Fakultásának dékánja; Géresi Róbert

püspökhelyettes; Molnár Sándor főtanácsos és még több prominens személy.

- Július 3-án Fazekas László püspök és Fekete Vince főgondnok részt vett a Kárpát-medencei Óvodaprojekt keretében felépült református óvoda átadásán Martoson. A Magyar Kormány részéről jelen volt és beszédet mondott Potápi Árpád János államtitkár. Az átadót megtisztelte jelenlétével: Czimbalmosné Molnár Éva, a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkárságának főosztályvezetője; Menyhárt József, az MKP elnöke; Géresi Róbert püspökhelyettes; Molnár Sándor főtanácsos és több fontos személyiség.

Tájékoztató

Az előző számunkba ismertetett Gál Zoltán: *Istenem szeresd a világot! című kiadvány megrendelhető az eden84@freemail.hu e-mail címen.*

A Pátria rádió református műsorai

- Augusztus 25-én, a 7.05-kor kezdődő Világosság egyházi műsorban Fülöp Sándor kétyi lelkipásztor Nebukadnecarnak a kivágott fáról szóló álmát ismerteti.

- Szeptember 8-án a Világosság 7.05-kor kezdődő egyházi műsorában Kraus Viktor esperes, mokcsamogyorósi lelkipásztor Bélsaccar lakomájáról szól a hallgatókhoz.

- Szeptember 22-én, 7.05-kor a Világosságban Orémus Zoltán esperes, a kassai magyar gyülekezet lelkipásztora az orosz-lánok vermébe került Dániel szabadulásának történetét osztja meg a hallgatókkal.

- Október 6-án a Világosság 7.05-kor kez-

dődő műsorában Csoma László deregnyői lelkipásztor a világbirodalmakról szóló látomást hozza közelebb a hallgatókhoz.

- Október 20-án, a 7.05-kor kezdődő Világosságban Milen Marcel rimaszécsi lelkipásztor egy kos és egy bak küzdelméről szóló látomást fejt ki az igehirdetésében.

- November 3-án a Világosság egyházi műsorban 7.05-kor Fazekas Ágnes tornaljai lelkipásztor Dániel bűnvalló imádságának az üzenetéről szól a hallgatókhoz.

A Világosság egyházi műsort másnap, hétfőn 13.05 órakor megismétlik, illet-

ve meghallgatható a Sola rádió honlapján: <http://www.refradio.eu/radio/sola/vilagossag/>. A műsor szerkesztője: Iski Ibolya.

KÁLVINISTA SZEMLE

A Szlovákiai Református Keresztény Egyház hivatalos lapja. A kiadó címe: Jókai u. 34., 945 01 Komárno.

Cégbejegyzési szám: 00179191

Megjelenik havonta.

Főszerkesztő: Fazekas László

Szerkesztő: Fritz Beke Éva

Előfizethető a református lelkészi hivatalokban és a szerkesztőség címén. Előfizetési díj: egy (kalendáriumi) évre 4,20 euró.

A lapterjesztést a szerkesztőség végzi:

Jókai u. 34., 945 01 Komárno.

E-mail: ks290kh@gmail.com

Telefon: 035/7701 826

A kéziratokat nem őrizzük meg, nem küldjük vissza, rövidítésük és szerkesztésük jogát fenntartjuk.

Nyomdai előkészítés: Szarvas László

Nyomja: Reproffset, Dunaszerdahely

ISSN: 1335-7298

Nyilvántartási szám: EV 3628/09

Erős vár a nyelv

A Calvin János Teológiai Akadémia és a Jakab István-díj polgári társulás ingyenes anyanyelvi továbbképző tanfolyamot hirdet Komáromban „Erős vár a nyelv” megnevezéssel.

A tanfolyam 30 órában (2019. szeptember 20., 27., 28. és október 11., 12-én) a Calvin J. Teológiai Akadémia könyvtárának épületében (Jókai u. 34) az írásban és szóban való megnyilvánulásokhoz kínál elméleti és gyakorlati ismereteket.

Jelentkezni 2019. június 10-től szeptember 10-ig a SJE Református Teológiai Karán ThDr. Öllös Erzsébetnél az ollose@uj.sk, vagy a reforkom@gmail.com címen lehet. Szeretettel várunk minden érdeklődőt!